

**Samenvattingen van de akten van
notaris Govert Aertsz Bullick, residerend te**

SCHOONHOVEN

1619 - 1633

Bron: ac 1060 inv.nrs. 7153 en 7154

Scans van de bron

Op de website [FamilySearch](#) van The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints (Mormonen) vindt u in de catalogus onder Moordrecht de scans van de originele archiefbronnen.

Onder [FamilySearch_info.htm](#) vindt u een handreiking om in die catalogus te zoeken.

**Samenstelling: F.H.J. van Aesch (1997-1998)
(Reigerlaan 58, 2935 VN Ouderkerk a/d IJssel)**

SCHOONHOVEN

Notaris Govert Aertsz Bullick 1619-1633

[1] (fol. 1) 14-3-1619

Pieterken Cornelis, vrouw van Gerridt Jansz Hallingh, poorteres, ziek.

Zij legateert aan de kinderen van wijlen Hendrick Woutersz te Dordrecht *f* 80.

De kinderen van Willem Jansz, haar oom, te Danswijck (= Danzig?) *f* 20.

Cornelis Jansz, scheepstimmerman te Geertruidenberg, *f* 60 (?) met haar pincee ringetje, haar roodkorallen "vijftich" en een rond geschilderd doosje daartoe.

Vollickgen Claesdr, mede te Geertruidenberg, *f* 40. Te betalen door haar erfgenamen terstond na haar overlijden.

Zij stelt haar man tot universele erfgenaam.

[2] (fol. 2v) 24-3-1619

Dignum Hendricxsz, wonende tegenwoordig in Bergambacht, ziek te bed.

Legateert aan de H. Geestarmen te Reeuwijk een obligatie van *f* 250 ten laste van Reeuwijk.

Hij geeft Janneken Cornelis, zijn broers dochtertje, het vruchtgebruik.

[3] (fol. 4) 21-4-1619

Cornelis Cornelisz en Aechtgen Aryensdr, echtpaar, wonende aan de Kerkweg buiten de Kruispoort, doen te niet hun testament d.d. 05-08-1611 voor Thomas de Coninck, notaris.

Geven elkaar vruchtgebruik - als de eerststervende geen kind achterlaat - in hun gemeenschappelijke hofstede, groot omtrent 4 hond land, met huis, berg enz., waar zij tegenwoordig in wonen, aan de Kerkweg onder Bergambacht, strekkende van de halve Kerkweg af tot aan Claes Hendricx land toe (W = Aeltgen Crijnen).

[4] (fol. 6) 28-4-1619

Symon Claesz en Machteltgen Claesdr, echtpaar, wonende in Zuidbroek, beiden gezond, doen te niet hun huwelijksvoorwaarden d.d. 02-12-1617.

Hij bepaalt dat zijn na te laten goederen gaan naar zijn kinderen, en anders naar zijn verwanten.

Zij laat na aan haar man 11 morgen in Zuidbroek als hij ten huwelijk heeft ingebracht, met huis enz.

Hij moet dan direct na haar overlijden aan haar verwanten uitkeren *f* 700, bij haar mede ten huwelijk ingebracht.

Langstlevende moet de kinderen opvoeden.

[5] (fol. 8v) 5-5-1619

Symon Claesz en Machteltgen Claesdr, echtpaar, wonende in Zuidbroek, beiden gezond.

Gewijzigd testament.

[6] (fol. 11) 6-5-1619

Jop Bruynensz, olieslager, en Ariaentgen Jansdr, echtpaar, wonende te S., zij zwanger, beiden gezond, doen hun huwelijksvoorwaarden d.d. 20-05-1616 te niet. Mutueel testament.

Zij geven elkaar vruchtgebruik, als er geen kinderen zijn, hun leven lang. Indien er wel kinderen zijn, dan erven die hun legitieme portie. Langstlevende moet de kinderen opvoeden.

[7] (fol. 13v) 7-5-1619

Michiell Willemsz en Grietgen Louwen, echtpaar, wonende in Bovenberg aan de Huisweg (?), beiden gezond, doen te niet hun huwelijksvoorwaarden.

Het kind dat zij nu hebben, en de kinderen die zij nog mochten krijgen, zullen na de dood van de eerststervende hun legitieme portie erven.

Langstlevende moet de kinderen opvoeden. De langstlevende moet een inventaris maken, die in de weeskist moet komen; mag pas geopend worden als de kinderen meerderjarig zijn geworden. De langstlevende wordt de enige voogd.

[8] (fol. 17) 25-7-1619

Hendrick van Dobben en Lijsbet Jans, echtpaar, poorters, hij gezond, zij ziek, annuleren hun huwelijksvoorwaarden.

Na te laten kinderen erven hun legitieme portie of ineens *f* 100. De langstlevende moet de kinderen opvoeden. De op te stellen inventaris moet gesloten blijven in de weeskist tot de kinderen meerderjarig zijn geworden. Gedaan ten huize van de testateurs aan de westzijde van de Dam.

[9] (fol. 20v) 30-7-1619

Ghijsbert Cornelisz, timmerman te S., ziek te bed, herroept zijn testament, dat hij samen met zijn vrouw voor notaris Thomas Evertsz Puttershouck te Gouda, waarvan hij de datum niet meer weet, gemaakt heeft.

Hij legateert aan Aryen Dirxsz, zijn knechtje, dat bij hem woont, een nieuw pak rouwkleren van

hoofd tot voeten, en een nieuwe "hemvreck"(?) om eerlijke rouw te dragen. Over zijn doodkist moet een eerlijk zwart rouwkleed gekocht worden, en na zijn begrafenis door zijn vrouw Hillichgen Dircksdr aan behoeftige mensen gegeven worden. Legateert aan zijn vrouw *f* 1000 van de "gereetse goederen aan geld, wollen en linnen laecken, mitsgaders cooren, brood, kaes, booter, turff ende anders uitgedeylt ende gedistribueert" te worden onder de huisarmen. Gedaan ten huize van de testateur in de Koestraat.

[10] (fol. 22) 8-1-1620

Matheus Lenertsz en Hendrickgen Pietersdr, echtpaar, wonende te Ouderkerk, beiden gezond. Testament.

Hun 3 kinderen Cornelis, Ieffgen en Marrichgen Matheus, en eventueel nog te verwekken kinderen, erven de legitieme portie van de eerststervende. De langstlevende blijft in alle andere goederen. Bij een tweede huwelijk van de langstlevende zullen de goederen alsnog verdeeld worden half om half. De langstlevende zal de kinderen opvoeden.

[11] (fol. 26) z.d.

Akte is doorgehaald.

In marge: vide fol. sequenti (zie de volgende akte).

[12] (fol. 27) 1620

Jan Cornelis Barentsz en Machtelt Jansdr, wonende Bergambacht, beiden gezond. Testament. Erfgenamen zijn hun kinderen; bij vooroverlijden: representatie. Behalve Aechtgen Jans, hun enige gehuwde dochter, die erft haar legitieme portie; de kinderen die Aechtgen nu gebaard heeft enz. Aechtgen Jansdr krijgt gedurende haar leven wel het vruchtgebruik. Akte niet afgemaakt.

[13] (fol. 30) 17-2-1620

Cornelis Gerritsz Beck en Merrichgen Gerritsdr, echtpaar, wonende Benedenberg; de man ziek te bed. Testament.

Hun zes kinderen: Gerrit, Pieter, Gerrit, Bastiaan en Willem Cornelisz en Anneken Cornelis, erven hun legitieme portie na het overlijden van de eerststervende of ieder *f* 150, samen *f* 900. Veel voorwaarden. Present: Jan Frericxsz en Gerrit Hendricxsz, bureu. Hij tekent, zij zet een kruisje.

[14] (fol. 33) 20-3-1620

Ariaentgen Claesdr, tegenwoordige vrouw van

Jacob Jansz, wonende in Zuid-Polsbroek, voor haar leeftijd kloek en gezond. Testament.

De testatrice stelt Aryen Aryensz Pell, haar enige zoon, in een derde part van haar goederen, zijn legitieme portie. Zijn kinderen, die hij reeds heeft of nog zal krijgen, krijgen de overige 2/3 delen. Haar zoon krijgt wel het vruchtgebruik van deze 2/3 parten.

Gedaan ten huize van Jasper Cornelisz van der Staell, aan de Koestraet wz.

[15] (fol. 34v) 11-5-1620

Cornelis Borgersz, poorter, ziek te bed. Herroepet zijn vorige testamenten.

Erfgenamen: zijn 3 kinderen Dirck, Jan en Martinus Cornelisz voor hun legitieme portie of in plaats daarvan eenmalig *f* 600.

Universele erfgename: zijn vrouw Iffken Dirck Steurendr. Zij krijgt het vruchtgebruik, tot de kinderen meerderjarig zijn geworden.

Hij tekent: Cornelis Borgaertsz.

[16] (fol. 37) 11-7-1620

Aryen Aertsz en Nyes Bouwensdr, echtpaar, wonende Bergambacht, hij ziek. Testament.

Zij stellen tot hun erfgenamen: Aert, Bouwen, Symon, Jan, Maerten, Jonge Jan (doorgehaald: de kinderen van Mechtelt) en Marrichgen Aryens, hun zoons en dochter, mitsgaders de nagelaten weeskinderen van Machtelt Aryens, hun overleden dochter, in hun moeders plaats. De langstlevende zal alle roerende en onroerende zaken in vruchtgebruik blijven bezitten. De langstlevende moet de dan nog ongehuwde kinderen, als zij trouwen in plaats van hun legitieme portie een eerlijke uitzet geven, zoals testateurs aan voornoemde Symon en Oude Jan mitsgaders wijlen Machtelt Aryens alreeds gegeven hebben. Gedaan ten huize van de testateurs in Bergambacht op 's-Heeraartsberg, in tegenwoordigheid van Gerrit Sijbrandsz en Willem Pouwelsz, buurlieden.

[17] (fol. 39) 4-8-1620

Adriaen Adriaensz Brouwer, kruidenier, en Emmerenda of Emmeken Adriaensdr, poorters, hij ziek te bed, zij gezond.

Herroepen het testament voor notaris mr.

Sebastiaan Goethart, waarvan zij de datum niet meer weten, alsook de huwelijksvoorwaarden.

Kinderen krijgen hun legitieme portie of in plaats daarvan eenmalig *f* 1200. De langstlevende wordt benoemd tot universele erfgenaam. De

langstlevende moet de kinderen opvoeden. Bij meerderjarigheid krijgen zij een eerlijke uitzet.

[18] (fol. 41) 10-8-1620

Neeltgen Aryensdochter van Brenen, vrouw van Aryen Gerritsz, poorteres, ziek te bed. Testament. Zij deelt haar kinderen, verwekt door haar man, hun legitieme portie toe en elk *f* 200. De overige zaken gaan naar haar man. Hij moet de kinderen opvoeden.

Gedaan ten huize van testatrice in de Havenstraat.

[19] (fol. 42v) 12-8-1620

Clementia of Meynsgen Gerrits de Bruyn, ongehuwd, poorteres, ziek te bed. Zij benoemt haar halfzuster Marritgen Gerritsdr in al de goederen, die zij na zal laten. (Doorgehaald: haar andere broers en zusters; niet met name genoemd.)

[20] (fol. 43v) 14-9-1620

Adriaen Aertsz van Overrijn, schoenmaker, en Anna Lucasdr, echtbaar, poorters, beiden gezond. Doen te niet de huwelijksvoorwaarden en hun testamenten. Mutueel testament.

Eventuele kinderen: legitieme portie.

Langstlevende voedt de kinderen op. Bij meerderjarigheid krijgen zij een uitzet.

Gedaan ten huize van de testateurs op de Oude Haven wz.

[21] (fol. 45v) 18-9-1620

Pieter Gerritsz Croon, laatst gewoond hebbende in Goudriaan en nu in het gasthuis, voor zijn leeftijd kloek en gezond, testeert. De nagelaten kinderen van wijlen zijn dochter Merrichgen Pieters krijgen als prelefaat een obligatie van *f* 150, ten laste van Cornelis Adriaensz In 't Fortuyn. Mocht deze obligatie dan al afgelost zijn, dan krijgen zij *f* 150 als prelefaat uit de na te laten goederen.

[22] (fol. 46v) 1620

Doorgehaalde akte.

Neeltge Foppen, vrouw van Jan Pouwelsz Coninck, voerman, wonende buiten de Kruispoort, ziek.

Zij heeft een testament voor Thomas Evertsz Puttershouck, notaris te Gouda, waarvan zij de datum niet meer weten, dat zij nu te niet doet. Niet afgemaakt.

[23] (fol. 47) 15-12-1620

Lenert Adriaensz en Geertgen Oth

Crommendochter, poorters, hij ziek te bed, zij gezond. Mutueel testament.

Zij geven elkaar vruchtgebruiken in alle goederen. De langstlevende moet hun 3 kinderen Aert, Jan en Jheremias onderhouden. Bij meerderjarigheid een eerlijke uitzet. Zij heeft een voorzoon, Cornelisz Verduyn. Zijn ouders leven nog.

[24] (fol. (tussen 48v en 49)) 27-12-1620

Willem Willemsz en Joost Willemsz, broers, wonende in Bergambacht, Willem gezond en Joost ziek.

Zij prelegateren elkaar in alle roerende zaken en het vruchtgebruik van de onroerende zaken. Gedaan ten huize van de testateurs in Bovenbergh, in aanwezigheid van Gerrit Bruynen en Geerloff Claesz, burens.

[25] (fol. 49) z.d.

Vide folio sequenti verso et ultra (zie volgende blad en verder).

[26] (fol. 50v) 11-2-1621

Eypken Jansdr, weduwe van Wouter Cornelisz, in zijn leven schout van Vlist, redelijk gezond.

Herroept het testament d.d. 30-03-1617 voor notaris Thomas Evertsz Puttershouck te Gouda.

Mees Woutersz, haar oudste zoon, prelegateert zij voor zijn arbeid en getrouwe dienst, die hij de boedel meer dan haar andere kinderen bewezen heeft, en om andere pregnante redenen, *f* 1000.

Zij benoemt de 6 kinderen van Jutte Wouters, haar overleden dochter, in echt verwekt door Huych Jansz Hoogeboom, samen in de helft van 4 morgen liggende aan de Vlist in een perceel van 6 morgen, waarvan de andere 2 morgen de voornoemde Mees Woutersz en het navolgende weeskind van Lijsbet Wouters, krachtens een zekere kavelceel, toebehoren; strekkende van de Vlist tot de Schutterskade toe (N = Jan de Boer; Z = de nakomelingen van Mees Neel Meesz). En nog *f* 800 aan geld.

Het voornoemde weeskind Aryen Barthen, zoon van haar overleden dochter Lijsbet Wouters, verwekt door Bartholomeus Aryensz, timmerman, in de andere helft van voornoemde 4 morgen land. Nog in 1/4 part van testatrices helft in de kleine hofstede, bedragende in deze 1 morgen (de voornoemde hofstede omvat in het geheel 8 morgen, waarvan het voornoemde kind en Mees

Woutersz de andere helft - 4 morgen - reeds toekomen; liggende aan de Vlist oz; strekkende uit de Vlist tot achter aan de Polsbroeker Schutterskade toe (Z = de navolgende grote hofstede; N = de weduwe van Dirck de Metselaer). Met nog *f* 200 aan geld.

De voornoemde Mees Woutersz in de andere 3/4 parten, zijnde 3 morgen van testatrices helft van de hiervoor genoemde kleine hofstede.

Jan Wouters en Jacob Woutersz, haar andere zonen, samen in testatrices helft van de grote hofstede, bedragende elk 3 morgen; de gehele hofstede 12 morgen, waarvan de wederhelft (6 morgen) de voornoemde Jan en Jacob Woutersz ter zake van hun vaderlijke erfenis reeds toebedeeld is. De rest wordt in gelijke porties verdeeld door de voornoemde Mees, Jan en Jacob Woutersz, haar drie zonen.

[27] (fol. 53) ..-12-1620

Doorgehaalde akte.

Willem Willemsz en Joost Willemsz, broers, wonende Bergambacht enz.

[28] (fol. 54) 27-12-1620

Doorgehaalde akte.

Willem Willemsz en Joost Willemsz, broers, wonende in Bergambacht, Joost ziek, Willem gezond. Mutueel testament.

Zijn beiden overleden, dan gaan de landen en overige onroerende zaken voor de helft naar de kinderen van Pieter Willemsz, hun broer, en de andere helft naar de wettige nakomelingen van voornoemde langstlevende, "soe hij eenige naelaet", zo niet dan gaat ook die helft naar de kinderen van voornoemde Pieter Willemsz. Gedaan ten huize van de testateurs in Bovenberg in aanwezigheid van Gerrit Bruynen en Geerloff Claesz, buren.

[29] (fol. 55) 28-2-1621

Merrichgen Aryensdr, weduwe van Gerrit Jacobsz d'oude, poorteres, ziek, doet te niet voorgaande testamenten.

Zij stelt tot haar universele erfgenaam Merrichgen Gerrids, haar dochter. Voorwaarde: zij zal het kapitaal niet mogen verkopen, belasten of bezwaren, maar zorg dragen dat het na haar overlijden op haar kinderen zal overgaan, zo zij enige nalaat; zo niet, dan op de kinderen of kleinkinderen bij representatie van Cuniertgen Aryens, haar overleden zuster. Als Jan Cornelisz,

man van haar voornoemde dochter, zal overlijden voor zijn voornoemde vrouw Merrichge Gerrits, of hij kinderen bij haar nalaat of niet, dan zal Merrichge dadelijk erven.

[30] (fol. 56v) 21-3-1621

Neeltgen Gerrits, ongehuwd, wonende te Bonrepas, gezond.

Zij legateert aan haar moeder Anna Jansdr *f* 27, die haar van haar moeder toekomen. Idem aan Janneke en Anneken Isbrantsdr, haar halfzusters, al haar zilverwerk en haar kleren. Zij stelt tot haar erfgenamen in gelijke porties Jan, Claes en Cornelis Gerritsz, haar drie broers.

[31] (fol. 57v) 6-6-1621

Symon Pietersz, schoenmaker, en Weyntgen Gerritsdr, echtpaar, poorters, beiden gezond.

Zij doen te niet hun huwelijksvoorwaarden, gemaakt ten overstaan van hun ouders, naaste verwanten en assistenten op 17-01-1621. Indien de eerststervende overlijdt zonder kind of kinderen, dan krijgt de langstlevende als legaat uit de gemeenschappelijke boedel een stuk land, groot omtrent 5 morgen 1 1/2 hond, gelegen Benedenkerk in Stolwijk, strekkende en belend als in de akten daarvan zijnde. Als hij eerst overlijdt zonder kinderen, dan krijgt zijn vrouw boven het bovenstaande *f* 200 mede uit de gemeenschappelijke boedel. Zij benoemen tot erfgenamen hun verwanten ab intestato. Als er wel kinderen zijn, dan zullen deze erven in alle goederen.

[32] (fol. 59v) 27-6-1621

Trijntgen Claes, tegenwoordig wonende Haastrecht, en Merrichgen Claes, wonende in Bovenberg van Bergambacht, zusters, beiden ongehuwd, gezond.

Zij benoemen elkaar tot erfgenamen. De langstlevende zal legateren aan hun broer Pieter Claesz Truyen, tegenwoordig wonende in Bodegraven, *f* 6, en aan de kinderen van hun overleden broer Jacob Claesz Truyen *f* 100.

[33] (fol. 61) 29-6-1621

Neeltgen Pieters, weduwe van Claes Jacobsz Truyen, wonende in Bovenberg, voor haar leeftijd redelijk gezond, maakt haar testament. Sedert het overlijden van haar man is de boedel gemeenschappelijk en onverdeeld met haar kinderen, verwekt door haar man. Wat betreft haar

zoon Pieter Claesz Truyen, wonende Bodegraven, zowel over de verzoening en kwijtschelding van den manslag door hem begaan jegens Jan Jansz heeft zij wel meer dan *f* 900 voorgeschoten, veel meer dan zijn vaderlijke erfdeel. De andere kinderen en kleinkinderen hebben niet altijd een evenredig deel genoten. Daarom krijgen Trijntgen Claes en Merrichgen Claes, haar twee nog levende dochters, alsmede de kinderen van Jacob Claesz, haar overleden zoon, in voldoening van hun vaderlijk en grootvaderlijk erfdeel, na haar overlijden uit haar boedel elk *f* 600, in totaal *f* 1800. Haar dochter Merrichgen Claesdr krijgt als prelefaat testatrices kleerkast en roodkoperen ketel met *f* 150 aan geld voor menige en trouwe dienst. In de rest stelt benoemt zij Pieter Claesz, Trijntgen Claes en Maritgen Claes, haar 3 kinderen, en de kinderen van Jacob Claesz, haar overleden zoon.

[34] (fol. 63v) 23-8-1621

Maritgen Gerritsdr, weduwe van Cornelis Pouwelsz Coningh, poorteres, ziek te bed. Testament.

Zij legateert aan het Vrouwenhuis te S. *f* 25, op voorwaarde dat de vrouwenhuismeesters na testatrices overlijden Janneke Jans, alias Janneken Cats, in de kost nemen, wanneer Janneken dat "gelieven sall", gedurende haar leven lang. Een en ander wegens haar trouwe diensten. Akte is doorgehaald.

[35] (fol. 64v) 24-8-1621

Maritgen Gerritsdr, weduwe van Cornelis Pouwelsz Coningh, poorteres, ziek te bed. Zij legateert aan Janneken Jansdr alias Janneken Cats, tegenwoordig bij haar wonende, voor haar getrouwe diensten, *f* 25, voor het kopen van een plaats in het Vrouwenhuis binnen S., haar leven lang. Verder legateert zij aan Willempken Gerritsdr, de dochter van Haesgen Eyberts (of Egberts ?), haar nicht, al haar zilverwerk. Verder prelegateert zij aan dezelfde Haesgen Egberts, haar broers dochter, haar testatrices beste bed. Haesge moet tot laste nemen een schuldbekentenis van *f* 50, die de testatrice schuldig is aan Claes Gerritsz Smit als voogd van de kinderen, waarvan Joost de Wever, wonende te Haerlem, de vader is, buiten last en hinder van haar testatrices andere erfgenamen. Zij prelegateert aan Gerrit Maertensz, zakkedragers, haar broers zoon, haar andere bed, een eerlijk nieuw pak rouwkleren. Item aan Huych Maertensz, zakkedragers, broer van voornoemde

Gerrit Maertensz. Nog aan de jongste zoon van wijlen Jan Perpys, testatrices broer, wonende in Nieuwpoort, elk mede een nieuw pak. Verder prelegateert zij aan Stijntgen Symon, wonende Middelburg, haar broers dochter, haar grootste gouden ring. Aan Aechte Jansdr, de vrouw van Hansgen de Lapper, haar rode rok. Na haar overlijden moeten de prelegaten uitgekeerd worden; tot zolang blijft voornoemde Janneken Jans, en niemand anders, in de boedel ten laste daarvan.

[36] (fol. 66v) 25-8-1621

Maritgen Gerritsdr, weduwe van Cornelis Pouwelsz Coningh, poorteres, ziek te bed. Testament.

Zij legateert aan Janneken Jansdr, die tegenwoordig bij haar woont, voor haar getrouwe diensten *f* 25, te verstrekken aan de vrouwenhuismeesters, die haar daarvoor moeten onderhouden. Mochten zij onwillig zijn, dan moet de *f* 25 vrij aan Janneken Jansdr uitgekeerd worden.

Zie voorgaande testamenten.

[37] (fol. 69) 18-10-1621

Egbert Cornelisz Wolswijck en Woutrijntgen Jansdochter, echtbaar, poorters, de vrouw zwanger, beiden gezond.

Annuleren hun huwelijksvoorwaarden. Indien de eerststervende geen kind of kinderen nalaat krijgen de verwanten van de overledene ab intestato *f* 500. De rest gaat naar de langstlevende. Van de voornoemde *f* 500 zal de langstlevende het vruchtgebruik hebben. Zijn er wel kinderen, dan erven deze hun legitieme portie. De langstlevende zal de kinderen opvoeden.

Gedaan ten huize van de testateurs buiten de Kruispoort.

[38] (fol. 71) 10-2-1622

Pieter Symonsz en Neeltgen Egbertsdochter, echtbaar, poorters, zij ziekelijk, hij gezond. Annuleren voorgaande testamenten. Testament. Hun 4 kinderen Symon, Aelbert en Egbert Pietersz en Maritgen Pieters, tegenwoordig in Den Briel woonachtig, erven hun legitieme portie. Daarboven nog de kleren, wapens en juwelen "ten lijve ende rugge" van de eerststervende. Verder krijgen de 3 uitgehuwde kinderen, Symon, Aelbert en Maritgen Pieters, *f* 800, zoals elk van hen als huwelijksgift boven hun uitzet van kleding en bruiloftsfeest

reeds genoten heeft. Egbert Pietersz, de nog ongehuwde en minderjarige zoon zal uit de na te laten boedel van de eerststervende ook *f* 800 krijgen, alsmede een uitzet van kleding enz., of *f* 400 in plaats van een uitzet.

[39] (fol. 73v) 25-3-1622

Grietgen Willemsdr, weduwe van Jan Ghijsbertsz, poorteres, ziek, herroept haar testamenten. Zij benoemt tot haar universele erfgenamen Gbijsbert Jansz, Lijsbeth Jans en Anneken Jans, haar drie kinderen. Haar zoon krijgt de optie om na haar overlijden haar huis en erf te kopen, gelegen naast het huis en erf van Cornelis Hendricxsz Kyel aan de Dam wz, waar zij met haar zoon nu in woont. En dat voor *f* 1500, te betalen aan haar gemeenschappelijke boedel met *f* 300 contant en verder *f* 300 jaarlijks.

[40] (fol. 75v) 1622

Doorgehaalde en niet afgemaakte akte. In marge: vide fol. 105 et ultrae.

[41] (fol. 77) 29-3-1622

Jan Lucasz en Driesijntge Davids Geraaeydr, hij ziek, zij gezond. Herroepen hun testamenten. Mutueel testament.

[42] (fol. 78) 13-4-1622

Ghijsbert Cornelisz, timmerman, en Hillegondt Dirxdr, echtpaar, burgers, herroepen hun testament d.d. 09-05-1607 voor notaris Thomas Evertsz Putterhouck te Gouda, alsook de codicillaire beschikking door de testateur alleen gemaakt op 30-07-1619 voor mij notaris, en hun huwelijksvoorwaarden. Mutueel testament. Als hij eerst overlijdt, dan moeten zijn kleren enz. uitgedeeld worden aan de schamele en behoeftige mensen en daarboven nog *f* 600 aan geld. Zijn andere wollen kleren enz. gaan naar zijn verwanten ab intestato, en daarboven *f* 1400. Zijn vrouw mag deze *f* 1400 houden in vruchtgebruik. Als zij eerst overlijdt, moet hij aan Anna Dirxsdr, haar zuster, al haar kleren en twee van haar gouden ringen en verder nog *f* 1200 geven. Anna Dirxsdr is getrouwd met Gerridt Jacobsz. Een andere zuster is Maritgen Dirxsdr.

[43] (fol. 82v) 8-6-1622

Anthony Cornelisz Molswijck, ongehuwd, poorter, gezond. Testament. Hij legateert aan Egbert Cornelisz zijn beste

mantel met 2 paar zijden kousebanden en 2 van zijn beste kragen enz. Aryen, Burichgen en Lijsbet Cornelis, zijn broer en zusters, elk *f* 6. Hij benoemt Wigger Cornelisz en Pietertgen Cornelis, zijn jongste broer en zuster, bij gelijke delen, in al zijn goederen, die hij zal nalaten boven voornoemde legaten.

[44] (fol. 84) 8-6-1622

Cornelis Barentsz, tegenwoordig wonende Streefkerk, ondanks zijn leeftijd "dispoot" en gezond. Hij herroept voorgaande testamenten. Hij stelt tot zijn universele erfgenamen Pieter Cornelisz, Barent Cornelisz en Wouter Cornelisz, zijn drie zonen. Wouter Cornelisz zal na het overlijden van Cornelis Barentsz, mogen hebben testateurs helft van 2 1/2 morgen volgens het schotboek, zoals hij samen met Wouter heeft gemeenschappelijk en onverdeeld in Bergambacht omtrent de Capellelaan (W = Cornelis de Lombert; O = Barent Bruynen c.s.), strekkende volgens de akten daarvan zijnde, eertijds door de testateur en zijn zoon Wouter samen in het geheel gekocht van de heer van Craeyesteyn. Hij moet daarvoor in de gemeenschappelijke boedel brengen *f* 300. Het gedeelte van Pieter Cornelisz zal verbonden en restitutie subject blijven tot op zijn wettige nakomelingen.

[45] (fol. 86) 29-7-1622

Jan Aertsz en IJchgen Adriaensdr, inwoners van S., echtgenoten, beiden gezond. Doen te niet hun testamentaire dispositie d.d. 27-11-1605 voor notaris mr. Johan Bercheyck. Mutueel testament. De langstlevende zal aan de verwanten ab intestato geven 30 stuivers.

[46] (fol. 88) 3-8-1622

Aryen Jacobsz Smit en Anna Willemsdochter, echtpaar, poorters, beiden gezond. Herroepen testament d.d. 20-06-1613 voor Thomas Evertsz Puttershouck, notaris te Gouda. Zij legateren uit liefde tot de armen en de wezen van S. hun tuin of boomgaard, liggende in de Willigersteeg buiten de Lopikerpoort, gekomen van Egbert Splintersz, onder voorwaarde, dat de langstlevende daarvan het vruchtgebruik zal hebben enz. Mocht het niet aan de wezen komen, maar aan de verwanten, dan benoemt Aryen Jacobsz de kinderen van Jan Jilisz, van Nelleken

Jielis en de dochter van Neeltgen Jielis, tesamen "met drie handen" in een losrentebrief van *f* 150, staande op het huis en erf van wijlen Lambert Jacobsz op de Haven oz, genaamd "De Bontten Os" en voor zover die tijdens zijn overlijden afgelost is. Zij moeten daaruit geven aan Dirck Jilisz en Fop Jielisz, hun ooms, elk *f* 3. Hij benoemt tot zijn universele erfgenaam zijn vrouw Anna Willemsdr.

Anna Willemsdr: al het contante geld in haar boedel gaat naar Aryen Jacobsz, haar man. Plus nog *f* 400 uit haar andere gerede goederen. Zij legateert aan Willen Bouwensz, zoon van Marrichgen Jansdr, en Lijntgen Jasperts, dochter van Trijntgen Claes, elk *f* 100, omdat zij naar haar zoontje en dochtertje genoemd zijn, te voldoen bij de expiratie van het vruchtgebruik, hier na genoemd. Verder bespreekt zij aan Willem Florisz en Anna Florisdr al haar linnen en wollen kleren. Uit kracht van haar brieven van octrooi, die zij tot dien einde verkregen heeft van deken en kapittel van St. Pieter te Utrecht, d.d. 11-05-1609 (oude stijl), benoemt zij Nelleken Floris, haar zusters dochter, erfgename in 6 morgen erfpachtsland met al haar toebehoren, behorende tot de vicarie van St. Simon en Juda in de voornoemde kerk te Utrecht, gelegen aan de Vlist in het kerspel van Polsbroek, zoals testatrice op 04-01-1579 van het voornoemde kapittel in erfpacht ontvangen heeft. Mocht Nelleken Floris overlijden zonder wettige nakomelingen, dan gaat de erfpacht in zijn geheel naar Willem Florisz, testatrices zusters zoon. Haar man, Aryen Jacobsz, zal uit de boedel trekken haar huis en erf, gelegen in de Koestraat, genaamd "De Schenckcannie", waar zij tegenwoordig in wonen. Idem het huis en erf op de Dijk naast de weduwe en erfgenamen van Cornelis Schalcken, met nog de schuur en erf, gelegen als voren, alles binnen S. (W = Cornelis Lenertsz; O = Bastiaen Cruyck). Nog een rentebrief van *f* 200, gehypotekeerd op het huis en erf waar Pieter Thielmannsz tegenwoordig in woont in de Nes. Alsmede nog het beste bed enz. In al haar andere goederen stelt zij tot erfgenamen Simon, Willem en Jan Florisz, alsmede Jacobgen, Anna en de kinderen van Geertgen Floris, testatrices zusters kinderen en kleinkinderen. Haar man zal tot zijn hertrouwen toe en langer niet, het vruchtgebruik hebben van de erfpacht van de 6 morgen en de andere goederen, behalve haar kleren, die zij besproken heeft aan Nelleken en Anna Floris.

[47] (fol. 93v) 8-9-1622

Maritgen Gerritsz, weduwe van wijlen Cornelis Pouwelsz Coningh, poorteres, ziek te bed, ratificeert haar laatste wil d.d. 25-08-1621 voor mij notaris gemaakt.

Zij prelegateert aan Gerrit (Jansz = doorgehaald) Maertensz, haar neef, *f* 50, met nog haar rood onderrokje als beloning voor de trouwe diensten, die zijn vrouw haar in haar ziekte bewezen heeft. Aan haar nicht Haesgen Egberts haar twee beste slopen.

[48] (fol. 94v) 14-9-1622

Joost Joostensz, provenier in het Mannenhuis, redelijk gezond, prelegateert aan het weeshuis *f* 50. Legateert daarna aan Nyesgen Ghijsbertsdr, het nagelaten weeskind van Grietgen Lenerts, *f* 100, en aan Neeltgen Thonis, vrouw van mr. Lenert, *f* 50.

Hij benoemt tot zijn universele erfgenamen Joost, Willem en Cornelis Lenertsz, zijn zusters kinderen.

[49] (fol. 96) 5-1-1623

Aelbrecht Pietersz, lakenkoper, en Theuntgen Thonisdr, echtbaar, poorters, beiden gezond, zij zwanger, doen te niet de huwelijksvoorwaarden en alle andere testamenten.

Zij delen de twee kinderen Jacomina en Cornelia Aelberts hun legitieme portie toe, evenals het kind, waarvan testatrice nu zwanger is. Daaraan toevoegende de 6 morgen op de Zuidzijde van Zevender, strekkende en belend volgens de akten daarvan zijnde; bovendien nog *f* 1000, met de kleren, wapens en juwelen enz. In ruil voor het vruchtgebruik moet de langstlevende de kinderen opvoeden, bij meerderjarigheid krijgen zij een eerlijke uitzet.

[50] (fol. 98v) 14-1-1623

Lenert Jansz Arckel en Grietgen Jacobsdr, echtbaar, wonende aan de Vlist, zij zwanger. Herroepen hun huwelijksvoorwaarden d.d. 19-09-1621. Hij prelegateert aan zijn vrouw *f* 300, van de geredste goederen door hem na te laten. Hij benoemt tot zijn erfgenamen zijn verwanten naar het recht van Zuid-Holland ab intestato. Zijn vrouw blijft de goederen in vruchtgebruik gebruiken. Grietgen Jacobsdr prelegateert aan Dirckgen Jacobsdr, haar halfzuster, haar linnen en wollen kleren, alsmede al haar zilverwerk, behalve haar sleutelriem en gouden ringen. Crijn, Jorisgen, Dirckgen, Lijsbeth, Machteltgen, Demontgen en

Sijchgen Jacobs, haar halfbroer en -zusters, met de kinderen die haar vader nog meer in huwelijk zou mogen verwekken, deelt zij 3 morgen land toe, gelegen in Wijngaarden, westwaarts van de kerk aldaer in enige weren land, gemeenschappelijk met testatrices grootvader Cornelis Cornelisz Schout en andere verwanten; nog de helft van 5 morgen land, gelegen aan het Oosteinde van Ottoland, genaamd "De Opperste Houff", met nog de helft van 4 hond, liggende in de boezem, genaamd "De Plack", alles gemeenschappelijk met Jan Jorisz, schout in Goudriaan. In de overige goederen benoemt zij tot universele erfgenaam haar man Lenert Jansz, die van de andere landen het vruchtgebruik heeft tot een eventueel hertrouwen. Laten de testateurs kinderen na, dan wordt het een mutueel testament.

[51] (fol. 102) 19-3-1623

Cornelis Claesz Cloosterman en Dirckgen van Hillensberch, echtpaar, poorters, hij ziek. Mutueel testament.

Voorwaarden over de kleding. Gedaan ten huize van de testateurs, in aanwezigheid van Ghijsbert Cornelisz, huistimmerman, en Thyman Staesz, kuiper, burgers van S.

[52] (fol. 103v) 17-5-1623

Adriaen Otten, schout te Ottoland, gezond. Prelegateert *f* 50 aan zodanige schamele en arme personen, als zijn testateurs erfgenamen "nodig ende oorbaerlielckst bevinden sullen". Hij prelegateert aan Jan Adriaensz en Claes Adriaensz, zijn twee zonen, elk *f* 150.

[53] (fol. 105) 11-6-1623

Brant Jansz en Anna Jansdr, echtpaar, wonende in Bonrepas, beiden gezond, doen te niet hun testament d.d. 12-3-1605 voor notaris mr. Johan Bercheyck. Zij prelegateren aan hun twee dochters, die zij verwekt hebben, Janneken en Anneken Isbrants, elk *f* 50, te voldoen de ene helft uit de gereedste goederen door de eerststervende van de testateurs nagelaten, de andere helft uit de gereedste goederen, na te laten door de langstlevende. Zij benoemen elk zijn en haar voor- als nakinderen en kleinkinderen bij gelijke porties tot hun erfgenamen. Behalve haar testatrices 3 voorzonen Jan, Claes en Cornelis Gerritsz, die boven hun vaderlijke erfenis tot hun "avancement" nog hebben genoten: Jan Gerritsz een paard van 5 pond of *f* 30, gekomen van Lange Willem; item een koe

en een bed, dat hij nog op 14-05-1608 als geld van testatrice ondergenomen heeft de som van *f* 44:13:0, lopende op rente; item Claes Gerritsz 3 koeien met een bed, en heeft op 14-08-1615 aan geld ondergenomen *f* 200; en Cornelis Gerritsz een koe met een bed.

[54] (fol. 108) 25-1-1625

Jan Michielsz Schoenmaker en Merrichgen Claesdr, echtpaar, poorters, hij gezond, zij ziek, doen te niet hun voorgaande testamenten en huwelijksvoorwaarden. Mutueel testament. De langstlevende moet uitkeren aan de verwanten van de eerststervende, die bevonden zullen worden ab intestato, *f* 25.

[55] (fol. 109v) 8-9-1623

Doorgehaalde akte.

In marge: vide folio sequenti verso et ultra.

Claesgen Jans, ongehuwd, dochter van Jan Jansz Cant, tegenwoordig wonende te Amsterdam, gezond, benoemt haar halfbroers en -zusters Jan, Aryen, en Cornelis Jansz, Cuniertgen en Neeltgen Jans, tot haar erfgenamen.

Akte niet afgemaakt.

[56] (fol. 110v) 8-9-1623

Claesgen Jansdr, dochter van Jan Jansz Cant, tegenwoordig wonende in Amsterdam, benoemt tot haar universele erfgenamen Jan, Aryen en Cornelis Jansz, Cuniertgen en Neeltgen Jans, haar halfbroers en -zusters.

[57] (fol. 112) 8-9-1623

Stijntgen Cornelis en Annitgen Cornelisdr, zusters in Zevender, Stijntje ziek, Annitgen gezond. Zij benoemen tot universeel erfgenaam hun moeder Aentgen Gerrits. Deze moet dan uitkeren aan de broers en zusters van de testatrices *f* 6. Gedaan ten huize van voornoemde Stijntgen Cornelis in aanwezigheid van Herman Thonisz en Bouwen Jansz, buurluiden aldaar.

[58] (fol. 113v) 1623

Huych Huygensz de Ridder, huistimmerman, en Merrichgen Gerritsdr, echtpaar, poorters, beiden gezond, doen hun huwelijksvoorwaarden te niet, alsook hun testamenten enz.

Hun kinderen, het kind waarvan testatrice zwanger is daaronder begrepen, kennen zij hun legitieme portie toe. De langstlevende wordt universeel erfgenaam.

Akte niet afgemaakt.

Fol. 115v en 116 niet beschreven.

[59] (fol. 116v) 29-10-1623

Pietertgen Cornelisdr van der Sprongh, vrouw van Ernst Cornelisz van Elger, poorteres, gezond (doorgehaald: "behalve dat sij bevrucht gaet"), doet te niet de testamentaire beschikking die zij gemaakt had toen zij nog ongehuwd was voor notaris De Coningh. Mocht zij zonder kinderen overlijden, dan stelt zij tot enig universeel erfgenaam haar vader Cornelis Aelbrechtsz. Als haar vader overlijdt, zal haar man een legaat krijgen van *f* 1000. Mocht zij wel kinderen hebben, dan benoemt zij deze tot haar universele erfgenamen.

Gedaan ten huize van de testatrice op de Haven wz.

[60] (fol. 120) 10-12-1623

Jan Jobsz Vermoel, olieslager, ziek, doet te niet zijn testament, gemaakt op 04-08-1617 voor notaris Jan Reyniersz van Wourden te Gouda, en een codicil d.d. 08-09-1619 ondershands gemaakt. Legateert nu aan Grietge Pietersdr, zijn dienstmaagd, voor haar getrouwe diensten *f* 18 boven haar lopende jaar huur, die zij ten volle zal genieten, ook al komt hij voor de expiratie te overlijden. Legateert aan Adriaen Jansz Vermoel, zijn jongste zoon, zijn beste mantel en zilveren knopen van zijn wambuis, een nieuwe eerlijke rouwmantel, om daarmee over hem testator rouw te dragen, nog *f* 150. Verder ordonneert hij, dat de voornoemde Aryen Jansz en Floris Jansz terstond na zijn overlijden zullen worden voldaan van hun moederlijke erfenis volgens de akte die testator ter weeskamer van Gouda heeft gedaan, enz. Uit de resterende gereedste goederen moet aan zijn zuster Anne Joppen zo veel hoofdsom met de rente voldaan worden, als testator haar per obligatie schuldig is. Zijn zoon Jop Jansz krijgt boven zijn "bewijs" ter zake van zijn moederlijke erfdeel, ter voornoemde weeskamer gedaan enz. De andere kinderen, te weten Maerten Jansz, Floris Jansz en Adriaen Jansz. De portie van Job Jansz zal verbonden en restitutie subject blijven op zijn wettige kind of kinderen, indien hij die na zal laten, zo niet op zijn andere geïnstitueerde erfgenamen. De jongste zoon Aryen Jansz krijgt zijn huis en erf met de oliemolen te S., met al het gereedschap, behalve de paarden, mitsgaders al het

huisraad en inboedel, tot zijn meerderjarigheid, te weten tot de ouderdom van 25 jaren of huwelijk.

[61] (fol. 125) 9-12-1623

Dirck Aertsz Taets, burger, ziek te bed, herroept zijn vorige testamenten.

Hij maakt tot een prelefaat *f* 200, die door zijn nagenoemde erfgenamen op rente belegd moeten worden, waarvan de rente jaarlijks gedistribueerd zullen worden aan brood, koren, turf, boter, geld of andere noodzakelijkheden aan zodanige huisarmen of huiszieken en andere schamele en onvermogene personen, maar niet aan enig godshuis, die hij om hem moverende redenen uitsluit. Stelt tot zijn erfgenamen zijn zusters Judith Aerts en Aeltgen Aerts en de kinderen van Gerrit Aertsz Taets.

Gedaan te zijnen huize, genaamd "De Drie Schoppen" aan de Haven wz.

[62] (fol. 127v) 11-1-1624

Aeltgen Dirckdr, weduwe van Crijn Aelbertsz, poorteres, ondanks haar leeftijd "redelicken dispoodt van lichame", herroept het ondershandse besloten testament d.d. 16-11-1620.

Zij benoemt tot haar universele erfgenamen Nicolaes Crijnsz en Fop Crijnsz, de kinderen van Jacob Crijnsz en van Pietertgen Crijnen in plaats van hun resp. ouders. Jacob en Pietertgen leven nog.

[63] (fol. 130v) 17-3-1624

Adriaen Jacobsz Smit en Anna Willemsdr, echtpaar, poorters, beiden gezond, herroepen het testament d.d. 03-08-1620 voor mij notaris gemaakt, en de testamentaire dispositie d.d. 20-06-1613 voor Thomas Evertsz Puttershouck, notaris te Gouda.

Zij legateren uit liefde tot de armen aan de wezen van S. hun tuin of boomgaard, liggende in de Willigesteeg buiten de Lopikerpoort, gekomen van Egbert Splinters, mits de langstlevende het vruchtgebruik zal hebben. De tuin zal niet vervreemd of verkocht mogen worden.

Zij bespreken aan Nelleken Florisdr, omdat zij naar hun dochter en zijn moeder genoemd is, *f* 2000, uit hun gemeenschappelijke boedel te voldoen, terstond na het overlijden van de langstlevende. Idem heeft de voornoemde Aryen Jacobsz de kinderen van Jan Gielisz, van Nelleken Gielisz, en de dochter van Neeltgen Gielis, tesamen met hun drie "handen" een losrentebrief toebedeeld van *f*

150, gevestigd op het huis en erf van Thijs Pietersz Schipper in de Koestraet (N = Thonis Claesz van Meerlant; Z = de testateurs). Zij moeten dan uitkeren aan Dirck Gielisz en Fop Gielisz, hun ooms, elk *f* 3.

Mocht hij het eerst overlijden, dan is zijn vrouw universele erfgename. Als zij eerst overlijdt, dan krijgt haar man haar geld, het beste bed met de hoofdpeluw enz. Zij legateert aan Willem Bouwensz, zoon van Maertgen Jansdr, en Lijntgen Jaspersdr, de dochter van Trijntgen Claesdr, elk *f* 100, omdat zij naar hun zoontje en dochtertje genoemd zijn. Verder prelegateert zij aan Willem Florisz *f* 200. Deze bedragen te voldoen na expiratie van het vruchtgebruik hierna genoemd. Bespreekt nog aan Jacobgen Floris, Nelleken Floris en Anna Floris al haar wollen en linnen kleren. In al haar verdere goederen benoemt zij Symon Florisz, Willem Florisz en Jan Florisz, alsmede Jacobgen Floris, Anna Floris en de kinderen van Geertgen Floris, haar zusters kinderen en kleinkinderen, om die in zes gelijke delen in rust en vrede "gepaert ende gedeelt" te worden. Een en ander naar Zuid-Hollands recht. Volgen voorwaarden.

[64] (fol. 136v) z.d.

Adriaen Gerritsz, wonende te Noord-Polsbroek, gezond, doet te niet voorgaande testamenten. Benoemt zijn verwanten ab intestato tot erfgenamen in een partij land, groot ca. 8 morgen, liggende in Benschop op de noordzijde beneden het Rietveld omdat het van zijn kant gekomen is, strekkende van de Voorwetering tot de landscheiding (W = Jan Aryen Maertensz; O = Hendrick Cornelisz). Met nog *f* 1000. Hij wil dat die verwanten daarmee zullen afzien van aanspraken op zijn verdere goederen. Hij benoemt daarin zijn vrouw Martijntgen Ghijsberts tot erfgename, geen goederen uitgezonderd. Mocht hij een kind nalaten, dan wordt dat de erfgenaam, met dien verstande, dat zijn vrouw zal behouden de hofstede waarop de testator nu woont met alle getimmerte, gepote en geplante. Met nog 14 morgen land daarbij behorende in Noord-Polsbroek, strekkende van de wetering tot de landscheiding toe (W = Aryen Jansz; O = Claes Aryensz Meerlant). Mits daarvoor in de gemeenschappelijke boedel zo veel geld brengend als het gerecht van Noord-Polsbroek zal taxeren.

[65] (fol. 139) 4-6-1624

Abraham Lodewijcxsz en Sara Lodewijcx, broer en zuster, wonende in Lekkerland. De langstlevende zal in vrije eigendom hebben alle goederen, die de eerststervende zal nalaten.

[66] (fol. 140) 17-7-1624

Geertruydt Cornelisdr en Neeltgen Cornelisdr, zusters in Zevender, Geertruydt gezond, Neeltge ziek te bed.

Na hun overlijden komen hun goederen in het geheel aan hun moeder Aentgen Gerritsdr. Hun moeder moet dan uitkeren aan hun broers en zusters elk *f* 6.

Gedaan ten huize van Aentge Gerritsdr.

[67] (fol. 141v) 2-8-1624

Marrichgen Cornelis, ongehuwd, poorteres, ziek te bed.

Legateert aan Cornelis Cornelisz, de zoon van haar zuster Jacobgen Cornelis, omdat hij naar haar overleden vader is genoemd, *f* 200. Zij prelegateert daarna aan haar zuster Jacobgen Cornelis haar bed met zijn toebehoren. Enige universele erfgenaam: Jacob Cornelisz Crul, haar broer, Jacobgen Cornelis, haar zuster, en de nagelaten kinderen van Aeltgen Cornelisdr, haar overleden zuster, in plaats van hun overleden moeder, in al haar goederen boven het voornoemde legaat en prelegaat.

[68] (fol. 143) 10-8-1624

Jan Jansz Vonck alias Keyser, hoefsmid, en Grietgen Louris, echtpaar, poorters, hij gezond, zij ziek, herroepen voorgaande testamenten. Hun vier kinderen Jan en Cornelis Jansz en Lijsbet en Stijntgen Jans krijgen hun legitieme portie. Daarboven elk *f* 300, alsmede de kleding en de uitzet als zij trouwen; makende samen *f* 1200, met expresse stipulatie dat Jan Jansz, hun oudste zoon, zijn voornoemde *f* 300 vooralsnog niet ten volle is voldaan. Voor het overige benoemen zij elkaar tot hun universele erfgenamen.

[69] (fol. 145v) 21-8-1624

Trijntgen Jansdr Admirael, vrouw van Dirck Sebastiaensz, poorteres, ziek te bed liggend, maakt haar testament.

Haar man zal behouden de 2 zilveren brakels, het bord of "schilderde van selven haren man" enz., met al het timmergereedschap en zijn kleren. Verder de schuldbekentenis d.d. 30-04-1617 die

Aryen Lambertsz uit Willige Langerak schuldig is, bedragende in hoofdsom *f* 468:15:0. Zij prelegateert aan haar zuster Anneken Jansdr Admiraal al haar linnen en wollen kleren en haar kleinoden, en haar geschilderde portret. Haar broer Ghijsbert Jansz A(dmiraal) krijgt uit de na te laten goederen een eerlijk pak rouwkleren. Zij benoemt tot haar universele erfgenamen Jan Jansz Admiraal en voornoemde Annichgen Jansdr, haar broer en zuster.

[70] (fol. 148v) 28-8-1624

Adriaen Gerritsz, wonende te Noord-Polsbroek, gezond, herroept vorige testamenten. Hij stelt tot universele erfgenaam het kind bij zijn vrouw Martijntgen Ghijsbertsdr reeds verwekt, genaamd Cunera Adriaens, of de kinderen die nog zullen komen. Zijn vrouw zal behouden de hofstede met huis, berg, schuur, getimmerte en gepote, met ca. 14 morgen land, daartoe behorende, waar hij tegenwoordig op woont, te Noord-Polsbroek, strekkende uit de wetering tot de landscheiding toe (O = Claes Aryensz Meerlant; W = Aryen Jansz). Moet wel eerst getaxeerd worden. Zijn verwanten ab intestato zullen genieten een partij land, groot ca. 8 morgen, in Benschop op de Noordzijde aldaar beneden het Rietveld, strekkende van de wetering tot de landscheiding (P = Hendrick Cornelisz; W = Jan Aryen Maertensz). Met nog *f* 2000, en dat in plaats van de legitime portie van het kind of de kinderen.

[71] (fol. 151v) 15-9-1624

Thonis Willemsz en Merrichgen Claesdr, echtpaar, wonende in Zuidbroek, beiden redelijk "dispoot van lichame". De langstlevende behoudt 3 morgen land, zoals zij tijdens hun huwelijk op 21-09-1619 van mr. Floris Schoonhoven, toen dijkgraaf van de Krimpenerwaard, voor schout en heemraden van Zuidbroek gekocht hebben, liggende in een weer land, groot omtrent 8 morgen in Zuidbroek, genaamd het Oosterweer, strekkende van de Lekkerkerkse landscheiding tot de halve Huiswegswetering (O = Aryen Jansz c.s.; W = Gijsbert Botter). De langstlevende is gehouden aan de erfgenamen uit te keren *f* 300. Alles onverminderd zonder prejuditie van hun huwelijksvoorwaarden.

[72] (fol. 153v) 22-9-1624

Niet afgemaakt testament van Jan Jan Elberden en

Sijchgen Jans, echtpaar.
In marge: vide folio 155.

[73] (fol. 155) 26-9-1624

Jan Jan Elberden en Sijchgen Jansdr, echtpaar, wonende aan de Vlist, beiden "dispoot van lichame". Zij kennen aan hun 5 nog levende kinderen en eventuele nog te verwekken kinderen de legitime portie toe; bij vooroverlijden van een van hen zullen diens wettige nakomelingen in zijn plaats komen. Daarboven krijgt Elbert Jansz, hun getrouwde zoon, wat hij als huwelijksuitzet reeds genoten heeft of in kracht van huwelijksvoorwaarden nog te genieten heeft, en de andere kinderen elk *f* 50. De langstlevende wordt universeel erfgenaam in alle verdere goederen boven de legitime portie van de kinderen en een eerlijke begrafenis. De langstlevende moet de minderjarige kinderen onderhouden voor het vruchtgebruik van de legitime portie. Bij hertrouwen moet de boedel gedeeld worden met de kinderen half om half.

[74] (fol. 157v) 27-9-1624

Aryaentgen Aryensdr, weduwe van Bastiaen (Aryensz = doorgehaald) Jacobsz, inwoner van S., ziek in een stoel zittende, doet vorige testamenten enz. teniet. Zij prelegateert *f* 25, die nagenoemde Agnyete Pietersdr uit moet keren aan die persoon of personen, die testatrice mondeling genoemd heeft of nog zal noemen. Verder legateert zij aan Willem Claesz den Hoet, wonende in Brandwijk, *f* 50, en aan Gerrit Adriaensz, poortier aan de Veerpoort, en de voornoemde Agnyete Pietersdr, haar neef en nicht, ieder *f* 100. Universele erfgenamen: de voornoemde Gerrit Aryensz en diens zuster Aeltge Aryens voor de ene helft, en de voornoemde Agnyete Pietersdr, haar nicht, voor de andere helft, of bij vooroverlijden hun wettige nakomelingen.

[75] (fol. 159v) 1624

Anthonis Jansz van Cortenoever en Anna Pieter Cleytersdr, echtpaar, poorters, beiden gezond, doen teniet hun testament d.d. 18-10-1619 voor notaris Sebastiaen Goethardt, en eventuele andere testamenten. Machtiging om te testeren op 28-07-1624 van het Hof van Utrecht.

Zij legateren aan:

1. het Gasthuis *f* 200, omdat hun nicht Burrichgen Egbertsdr van der Staell daar wordt onderhouden;

2. het Weeshuis, Mannenhuis en Vrouwenhuis elk *f* 100;
3. Jasper Adamsz en bij diens vooroverlijden (doorgehaald: zijn broers, zusters en hun wettige nakomelingen) zijn erfgenamen, te weten zijn broers en zusters, of bij vooroverlijden hun wettige nakomelingen, *f* 1200;
4. Wilhelmina en Aeltgen Dircx van Vrijenes elk *f* 200, en Willem, Pieter, Aryen en Gerrichgen Dircx van Vrijenes elk *f* 100;
5. zijn bloedverwanten, die ten tijde van zijn overlijden naar het recht van Zuid-Holland ab intestato bevonden zullen worden, *f* 1000;
6. Anna Pietersdr, testatrice, legateert nog aan de kinderen van sr. mr. Pieter van Hemert samen *f* 1000;
7. verder de kinderen van Deliaentgen Jans van Hemert *f* 100;
8. Machtelt Jans van Hemert *f* 200;
9. Ewout Adriaensz, bode van Bergambacht, *f* 50;
10. Ewout Ewoutsz Lijndrayer *f* 200;
11. Barbara Aryens te Montfoort, en Aeltgen Aryensdrs elk *f* 100.

Zij benoemen elkaar tot erfgenaam in alle andere goederen. De langstlevende zal het vruchtgebruik hebben van alle legaten.

Bij deze akte zit een kladaantekening.

Thonis Jansz legateert aan Govert Jansz zijn broer, en aan de kinderen van Neeltge Jans, zijn overleden zuster, 2 morgen 2 hond = *f* 4000.

[76] (fol. 163v) 8-10-1624

Cornelis Adriaensz Snouck en Neeltgen Cornelisdr, echtbaar, wonende aan de Vlist. De langstlevende krijgt het vruchtgebruik en het vruchtgebruik tot hertrouwen, en de kinderen, die zij bij elkaar hebben en 'door Godes zegen noch meer te teelen, daer sij testatrix van bevrucht gaet, daer inne begrepen' de eigendom van alle goederen. De langstlevende onderhoudt de kinderen voor de vruchten van hun legitieme portie tot hun meerderjarigheid ende jaren van perfectie toe of tot hun huwelijk. Voorwaarden bij een tweede huwelijk van de testateurs.

[77] (fol. 166) 1624

(niet afgeschreven akte)
 .., vrouw van Lenert Adriaensz, oud-burgemeester.

[78] (fol. 166v) 13-11-1624

Neeltgen Raenendr, weduwe van wijlen Pieter Willemsz, wonende in Bovenberg, ziek.

Haar drie kinderen Willem en Cornelis Pietersz en Merrichgen Pietersdr of hun nakomelingen krijgen de gehele erfenis. Voorwaarde dat alle goederen "verbonden en restitutie subject sullen blijven" getrouwd of 23 jaar geworden zijn. Als een kind overlijdt, dan krijgen de andere kinderen alle goederen. Overlijden zij alle drie eer zij getrouwd zijn, dan zullen de goederen aan de verwanten van haar kant komen, die dan ab intestato daartoe gerechtigd zullen zijn. Zij stelt tot voogden over de kinderen en de goederen: Jan Raenen, haar oudste broer, en Roeloff Mathijsz de Hoop, bakker te S. De voogden moeten ook een besloten inventaris maken van testatrices goederen, die niet geopend zal worden eer al haar kinderen meerderjarig zullen zijn. Al haar dagelijkse wollen en linnen kleren met kousen en schoenen zullen als een prelegaat gedistribueerd worden naar believen van de voogden. Verder krijgt Cornelis Hendricxsz, haar tegenwoordige dienstknecht, mits hij bij haar overlijden nog bij haar woont, voor zijn getrouwe diensten tijdens haar ziekte als legaat *f* 100. Gedaan ten huize van de testatrice in Bovenberg. (Onder aan fol. 169: 30 july 1624.)

[79] (fol. 170) 22-11-1624

Notaris Govert Aertsz Bullick heeft begeben ten huize van het echtpaar Raen Jansz ende Nanneken Mathijsdr, wonende in Bergambacht, beiden ziek. Neeltje Raenen, hun getrouwde dochter, zal als erfdeel in de goederen van de eerststervende hebben en behouden die goederen, die de testateurs haar bij haar huwelijk of anderszins reeds gegeven hebben, of bij vooroverlijden haar wettige nakomelingen. Tot erfgenamen van de eerststervende benoemen zij hun vier andere kinderen: Jan, Mathijs en Cornelis Raenen en Merrichgen Ranen. Als ook de langstlevende overlijdt, dan bedelen zij hun dochter Neeltje Raen voornoemd, of haar nakomelingen, met 3 1/2 morgen land, die testateurs hebben in Bloemendaal aan de Kleiweg. Zij benoemen tot hun universele erfgenamen de voornoemde 4 kinderen: Jan, Mathijs en Cornelis Ranen en Merrichgen Ranen, ieder voor een gelijke portie. De schout van Bergambacht mag zich allerminst bemoeien met de boedelscheiding van zowel de eerst- als laatststervende.

Getuigen: Cornelis Claesz den Hoet en Wouter Cornelisz, buurlieden.

[80] (fol. 172v) 4-12-1624

Jan Jorisz en Aechtgen Aertsdr, echtpaar, wonende in de jurisdictie van Bergambacht, heiden gezond. Zij doen te niet hun huwelijksvoorwaarden d.d. 30-03-1624. Als hij overlijdt voor zijn vrouw zonder wettige kinderen nagelaten te hebben, dan stelt hij tot zijn erfgenamen zijn vrouw voor de ene helft, en zijn verwanten ab intestato voor de andere helft. Heeft hij kinderen, dan benoemt hij deze tot erfgenamen in zijn na te laten goederen. Zijn in dat geval de kinderen allen minderjarig, dan zal zijn vrouw de ene helft van zijn na te laten goederen krijgen. Aechtgen Aertsdr bepaalt, dat haar man tot een prelefaat zal hebben *f* 1200. Verder benoemt zij tot erfgenamen boven voornoemde *f* 1200 haar verwanten ab intestato. Mochten er kinderen zijn, dan krijgt haar man een lefaat van *f* 500, en worden de kinderen benoemd tot erfgenamen in al haar verdere goederen. Mochten al haar kinderen minderjarig overlijden, dan krijgt haar man, als hij dan nog leeft *f* 700.

[81] (fol. 175) (1624 of 1625)

Niet afgeschreven akte.

Maria Cornelis en Machtelda Cornelis van Elger, ongehuwde zusters, poorters, Machtelda oud omtrent 14 jaar, beiden gezond.

De langstlevende zal in vrije eigendom hebben al de goederen, die de eerststervende nalaat. De langstlevende benoemt tot erfgenaam hun moeder Neeltgen Jansdr in al de goederen, die de langstlevende zal nalaten.

[82] (fol. 177) 25-1-1625

Dirck Jansz Duyerkant, burgemeester van Nieuwpoort, gezond.

Zijn tegenwoordige vrouw Adriaentgen Dircxdr van Rietvelt zal na zijn overlijden behouden al het zilverwerk en gouden ringen die haar toebehoren, te weten drie gouden ringen, enz.

[83] (fol. 178) 25-1-1625

Adriaentgen Dircxdr van Rietvelt, vrouw van Dirck Jansz Duyrcant, burgemeester van Nieuwpoort, gezond, bepaalt, dat de kinderen van Anneken Dircx van Rietvelt, haar zuster, als lefaat zullen hebben *f* 50 uit de goederen, die zij zal nalaten.

[84] (fol. 179) 15-3-1625

Willem Willemsz en Theuntgen Jan Bossendr,

echtpaar, inwoners van S. Testament.
De langstlevende behoudt alle goederen.

[85] (fol. 180v) 11-4-1625

Aeltgen Symonsdr, weduwe van wijlen Jan Aryensz van Ginneken (?), ziek te bed.

Zij bedeeft Symon Claesz, haar dochters zoontje, *f* 200 toe, te voldoen uit testatrices gereedste na te laten goederen. Zij benoemt daarna May Jans, haar dochter, tot erfgenaam in de legitieme portie. In de overige goederen, boven een eerlijke begrafenis, mitsgaders het voornoemde prelefaat en legitieme portie, die zij zal nalaten, stelt zij tot erfgenamen de kinderen van voornoemde May Jans, met namen Wouter, Symon en Metgen Claes.
Gedaan ten huize van de testatrice te S.

[86] (fol. 182) 9-5-1625

Bastiaen Cornelisz Cort, schipper, en Marritge Andriesdr, echtpaar, poorters, hij gezond, zij ziek te bed.

Mutueel testament.

[87] (fol. 183v) 1625

Niet afgeschreven en doorgehaalde akte.

Anneken Bastiaensdochter, vrouw van Leonaerdt Adriaensz, oud-burgemeester van S., gezond, bepaalt, dat Ariaentgen Aryens en Lijsgen Aryens, testatrices halfzusters, als prelefaat zullen hebben (in marge: *f* 400 vooruit) haar testatrices 2 morgen land, in Graveland onder de baronie van Liesveld aan de westzijde van de hofstede waar Aert Pietersz tegenwoordig op woont; item een weer land genaamd de Hoogenworff (in marge: 6 morgen in Gelkenes, die zullen hebben de broers); item nog uit testatrices gereedste na te laten goederen elk *f* 200, makende samen *f* 400. Verder is haar uiterste wil, dat Jan Bastiaensz, haar broer, de kinderen van Ghijsbert Bastiaensz, haar overleden broer, en de voornoemde Ariaentgen en Lijsgen Aryensdrs, haar zusters, in vier gelijke porties zullen delen haar kleren enz. Zij stelt tot erfgenamen boven het voornoemde, Jan Bastiaensz, en de kinderen van Ghijsbert Bastiaensz, elk met een volle hand, en de voornoemde Adriaentgen Aryens en Lijsbet Aryens, haar halfzusters, elk met een halve hand.

[88] (fol. 185v) 31-5-1625

Grietgen Floris, ongehuwd, oud ongeveer 15 jaar, ziek te bed.

Zij legateert aan Cornelis Florisz Cuyll en Pieter

Florisz, haar broers, elk *f* 100. Zij stelt in al haar goederen, boven een eerlijke begravenis en het voornoemde legaat, tot haar enige erfgename haar moeder Merrichgen Cornelisdr.

Gedaan in de woning van de testatrice te S.

[89] (fol. 187) 13-7-1625

Dirck Jansz Hola, oud-burgemeester van Nieuwpoort, en Grietjen Claesdr, zijn vrouw, wonende in Nieuwpoort, beiden gezond. Mutueel testament. De kinderen krijgen de legitieme portie. In voldoening van de legitieme portie krijgt elk kind *f* 6. De langstlevende moet de kinderen opvoeden voor het vruchtgebruik van de legitieme portie. Mocht de langstlevende hertrouwen, dan moet deze met de kinderen delen half om half.

[90] (fol. 191v) 3-7-1625

Adriaen Cornelisz, ongehuwd, poorter, oud over de 14 jaar.

Testament. Coen Cornelisz, zijn halfbroer, en Ariaentgen Cornelisdr, zijn volle zuster, zullen elk tot een legaat hebben *f* 12. In de goederen die hij zal nalaten boven voornoemde legaten, stelt hij tot enige erfgenaam zijn moeder Adriaentgen Adriaensdr.

[91] (fol. 193) 20-8-1625

Pouwels Govertsz, brouwer, en Crijntgen Hendricx, echtpaar, poorters, hij redelijk gezond, zij ziek op een stoel zittende. Crijntgen Hendricx herroept haar testamentaire dispositie, die zij als ongehuwd voor notaris Thomas Evertsz Puttershouck te Gouda gemaakt heeft en waarvan zij de datum nu niet weet. Zij stellen hun kind Govert Pouwelsz (in marge: en na diens overlijden de verwanten ab intestato) tot erfgenaam in alle na te laten goederen. De langstlevende zal het vruchtgebruik bezitten, maar moet het kind onderhouden. De langstlevende hoeft geen inventaris te maken.

[92] (fol. 195) 10-9-1625

Anna Dirckdr, weduwe van Abell Joachimsz, poorteres, gezien haar leeftijd "redelicke dispoot van lichaam", herroept al haar vorige testamenten. Zij stelt tot enige erfgenaam Jan Michielsz, schoenmaker te S., in al haar na te laten goederen, omdat hij wijlen haar zuster lange jaren tot haar overlijden toe eerlijk onderhouden en ter aarde

besteld heeft. Aan de verwanten ab intestato moet hij uitkeren *f* 6.

[93] (fol. 196v) 14-9-1625

Dirck Jansz Duercant, oud-burgemeester van Nieuwpoort, herroept zijn vorige testamenten enz., met name dat van 26 (25?)-01-1625 gemaakt ten huize van Claes Joosten te S. voor mij notaris gemaakt, ten gunste van zijn vrouw en bij vooroverlijden van haar haar erfgenamen, als door zijn vrouw Adriaentgen Dirckxdr daartoe "geimportineert ende genouchsaem gedrongen geweest sijnde".

Geen nieuw testament.

[94] (fol. 197v) 26-9-1625

Ghijsbrecht Cornelisz Ruychhooft, timmerman, en Hillegondt Dirckxdr, echtpaar, burgers van S., beiden ziek, herroepen hun testament d.d. 13-04-1622 gemaakt voor mij notaris.

Hij vermaakt bij zijn vooroverlijden al zijn kleren, wollen, linnen en anderszins, aan schamele en behoeftigen en arme huiszittende en huisarmen van S. Als iemand van zijn verwanten iets begeert tot zijn gedachtenis, dan wordt het kledingstuk "geprijsert", en zal worden ingehouden op het erfdeel. Verder benoemen zij elkaar tot erfgenaam. Voorwaarden bij hertrouwen.

Getuigen: Ananias Andriesz, lakenkoper, en Claes Stevensz Schip, schuitenvoerder op Amsterdam, burgers van S.

[95] (fol. 200v) 26-9-1625

Herman Hendricxsz in 't Velt en Neeltge Reyers, echtpaar, wonende buiten de Kruispoort, hij ziek te bed.

Hun drie kinderen Reyer, Cornelis en Ghijsgen Hermans of hun wettige nakomelingen benoemen zij tot erfgenamen in hun legitieme portie in de nalatenschap van de eerstoverledene. Hun dochter Ghijsgen Hermansdr is al gehuwd en heeft al een uitzet gehad. In de verdere nalatenschap benoemen zij de langstlevende. Deze moet de twee zonen voor het vruchtgebruik van hun legitieme portie opvoeden enz. Bij hertrouwen moet de langstlevende delen half om half met de kinderen.

[96] (fol. 203) 21-10-1625

Sebastiaen Borgersz, poorter, ziek te bed, herroept zijn testament d.d. 22-09-1605 voor Thomas Evertsz Puttershouck, notaris te Gouda. Hij bedeeft zijn twee kinderen Borger en

Martijntgen Sebastiaens met de legitieme portie en bovendien elk *f* 300, met de kleren, wapens en juwelen. Daarna benoemt hij tot zijn enige erfgenaam zijn vrouw Janneke Anthonis Driest in alle goederen boven de legitieme portie van de kinderen. Zij moet voor de legitieme portie de kinderen opvoeden enz. Hij stelt tot voogden over zijn kinderen zijn neven Dirck Reyniersz, burgemeester van S., en Niclaes Camp te Amsterdam.

[97] (fol. 205) 16-12-1625

Anneken Sebastiaensdr, vrouw van Leonaerd Adriaensz, oud-burgemeester van S.
Zij prelegateert aan haar twee halfzusters Adriaentgen Aryens en Lijsgen Aryens elk *f* 200. Jan Bastiaensz, haar volle broer, en de kinderen van Gijsbert Bastiaensz, haar overleden volle broer, zullen samen met de 2 halfzusters in 4 gelijke porties al haar testatrices kleren hebben. Zij benoemt tot haar universele erfgenamen de voornoemde Jan Bastiaensz en de kinderen van Ghijsbert Bastiaensz, elk met een volle hand, en de voornoemde Ariaentgen Aryens en Lijsbeth Aryensdr, haar halfzusters, elk met een halve hand. Jan Bastiaensz en de kinderen van Ghijsbert Bastiaensz zullen voor hun gedeelte in ieder geval hebben testatrices 6 morgen in Gelckenes, strekkende en belend volgens de akten die daarvan bestaan. Ariaentgen en Lijsbeth zullen hebben 2 morgen in Graveland onder de baronie van Liesveld, aan de westzijde van de hofstede waar Aert Pietersz op woont in een weer land genaamd de Hoogenworff.

[98] (fol. 207) 10-3-1626

Adriaentgen Cornelis, ongehuwd, poorteres, ziek. Zij benoemt haar moeder Adriaentgen Aryens tot universele erfgenaam in al haar na te laten goederen. Zij moet dan wel aan haar halfbroer Coen Cornelisz uitkeren *f* 3.
Gedaan ten huize van de testatrice, staande op de dijk, in aanwezigheid van Hendrick Joachimsz Smits en Hendrick Pietersz de Roy alias Hendrick Huygen, burgers van S.

[99] (fol. 208v) 12-3-1626

Dirck Aertsz de Poorter, wielmaker, burger van S., en Geertruyda Aertsdochter, ongehuwd, broer en zuster, beiden gezond.
Zij benoemen elkaar tot universele erfgenamen. De langstlevende is gehouden aan de kinderen van

Frans Aertsz de Poorter, hun overleden broer, als legaat uit te keren ieder een rozennobel.

[100] (fol. 210v) 5-4-1626

Cornelis Florisz, wonende Streefkerk, herroept vorige testamenten enz.
Anna Cornelisdr, zijn nog levende dochter, en de kinderen van Maritgen Cornelis bij representatie, zijn vooroverleden dochter, verwekt bij Barara (sic) Aryens, zijn overleden eerste vrouw; item Floris Cornelisz, Grietghen Cornelisdr en Barbara Cornelisdr, kinderen van Maritgen Gijsbertsdr, al testateurs voorkinderen, zowel in eerste als in tweede huwelijk, zullen uit zijn na te laten goederen niet meer genieten dan hun legitieme portie. Bij vooroverlijden hun nakomelingen. In voldoening van hun legitieme portie wordt elk toegevoegd *f* 85, met hun vijven totaal *f* 425. In alle goederen die hij boven het voornoemde zal nalaten, benoemt hij tot universele erfgenamen Claes Cornelisz en Merrichgen Cornelisdr, zijn twee nakinderen, verwekt bij Jaepgen Aerts, zijn tegenwoordige vrouw.

[101] (fol. 213) 19-4-1626

Jan Aertsz (doorgehaald: van Wilst), asraper, inwonende burger van S.
Hij laat al zijn goederen na voor de helft aan zijn verwanten, en de andere helft aan de verwanten van Ychgen Adriaensdr, zijn overleden vrouw. Zij had in een vorige dispositie gemaakt een prelegaat van 30 stuivers.

[102] (fol. 215) 1626

Michiel Michielsz Visser, zeilmaker, ongehuwd te S., ziek, ratificeert zijn testamentaire dispositie d.d. 12-1-1622 voor notaris Sebastiaen Goedthard binnen S.
Cornelia Pietersdr de Jonge krijgt als legaat *f* 100 boven de goederen en schenkingen, die hij voornoemde Comelia de Jonge reeds gedaan heeft. Akte niet afgemaakt.

[103] (fol. 216v) 25-5-1626

Michiel Michielsz Visser, ongehuwd te S., ziek te bed.
Cornelia Pietersdr de Jonge zal als legaat hebben uit zijn gereede goederen *f* 500 boven hetgeen zij al gehad heeft. Zijn erfgenamen moeten afzien van "eenige trebellianycxse detractie". Mocht Cornelia overlijden binnen twee jaar na zijn overlijden, dan zullen de *f* 500 op zijn erfgenamen overgaan.

Verder ratificeert hij zijn testament d.d. 12-01-1622 voor notaris Goethard binnen S.

[104] (fol. 218) 8-6-1626

Geertruydt Jorisdr, poorteres, herroept haar testament d.d. 25-07-1615 voor notaris Thomas Evertsz Puttershouck.

Zij legateert aan het Vrouwenhuis *f* 200 en aan de drie nakinderen verwekt door Geertruyt Wyven van Buyren, de laatste vrouw van Joris Pietersz, testatrices vader, waarvan zij de namen niet kent, elk een gouden dubbele dukaat. In alle verdere goederen benoemt zij tot haar universele erfgenamen de kinderen van Lijsbet en Gerrichgen Jorissen, haar twee volle zusters, in plaats van hun overleden moeders bij twee gelijke staken.

[105] (fol. 220) 10-6-1626

Anneken Aryensdr van Aken, weduwe van Pieter Joosten Cuyper, wonende Oud-Gastel, benoemt haar twee zonen Aryen Pietersz en Joost Pietersz in al haar na te laten goederen, met dien verstande, dat de goederen, die Aryen Pietersz van haar zal erven, verbonden zullen blijven tot op zijn wettige nakomelingen.

[106] (fol. 221v) 17-6-1626

Trijntgen Maertens en Aechtgen Maertensdr, zusters, wonende in Gelkenes in de baronie van Liesveld, beiden gezond.

Mutueel testament.

[107] (fol. 223v) 12-8-1626

Adriaen Adriaensz Brouwer, kruidenier te S., ziek te bed, herroept zijn testament d.d. 04-08-1620 met Emmeken Aryens, zijn vrouw, voor mij notaris gemaakt.

Zijn drie kinderen Aryen, Pieter en Lijsbet Aryens en eventuele andere kinderen die hij in huwelijk zou mogen verwekken, benoemt hij tot erfgenamen in hun legitieme portie; daarvoor kent hij *f* 600 toe. Universeel erfgenaam is zijn vrouw Emmeken Aryens. Zij moet de kinderen opvoeden voor het vruchtgebruik van hun legitieme portie. Bij meerderjarigheid moet zij een eerlijke uitzet geven.

[108] (fol. 226) 11-11-1626

Cornelis Goossensz, wonende in Bergambacht, gezien zijn leeftijd "redelicken dispoost van lichame", benoemt tot zijn erfgenamen zijn vijf kinderen Huych en Goossen Cornelisz, zijn twee zonen, alsmede Janneken, Fijchgen en Nellichen

Cornelis, zijn drie dochters. Het deel van voornoemde Fijchgen Cornelis zal verbonden en restitutie subject blijven tot op haar wettige nakomelingen. Als Willem Bouwensz, haar tegenwoordige man, voor Fijchje Cornelisdr komt te overlijden, dan mag Fijchje haar goederen vrijelijk aanvaarden.

[109] (fol. 228) 22-10-1626

Willem Willemsz Ceula, burger van S., ziek te bed, herroept zijn voorgaande testamenten.

Hij legateert aan Ghijsbert van Ylem, zijn neef, voor 1/3 part, item Lijsbet en Neeltgen van Dobben, alsmede de kinderen en verdere nakomelingen van Cornelis van Dobben bij representatie, samen eveneens voor 1/3 part, en Urseltgen Symons en Lijsbet Symons beiden ook voor 1/3 part, zijn werf en boomgaard in Willige Langerak (O = het kerkhof; W = Aeltgen Cornelisdr). Verder legateert hij aan Willem Thonisz, wonende Culemborg, *f* 150. In alle verdere goederen boven voornoemde legaten stelt hij tot zijn universele erfgenaam zijn moeder Ariaentge Gerrits.

[110] (fol. 230) 9-4-1627

Adriaen Cornelisz, ongehuwd, uit S., tegenwoordig wonende in Rotterdam, ratificeert zijn uiterste wil, gemaakt d.d. 03-07-1625 voor mij notaris.

[111] (fol. 231) 22-4-1627

Adriaen Gerritsz, burgemeester van Noord-Polsbroek, gezond, doet te niet zijn voorgaande testamenten.

Cunera Aryens, zijn dochter, bij zijn vrouw Martijntgen Gijsbertsz verwekt, en de kinderen die hij nog meer in huwelijk zal verwekken, benoemt hij tot zijn erfgenamen in al zijn goederen. Zijn vrouw Martijntgen Gijsberts zal daarvan hebben het vruchtgebruik gedurende haar leven lang.

[112] (fol. 232v) 25-5-1627

Barbara Claes Schijvendochter, weduwe van wijlen Lenert Cornelisz, wonende aan de Vlist, gezien haar leeftijd "redelicken dispoost van lichamen", benoemt tot haar universele erfgenamen haar twee zonen Claes Lenertsz en Jacob Lenertsz.

Haar oudste zoon Claes zal haar 8 morgen krijgen, zoals die op de westzijde van de Vlist gelegen zijn, strekkende uit de diepte van de Vlist tot de Bergambachtse Schinkel (N = het Gasthuis te S.; Z

= voornoemde Claes Lenertsz zelf). Verder nog aan geld, brieven of obligaties uit haar gemeenschappelijke boedel *f* 2500. Jacob, haar jongste zoon, zal krijgen haar hofstede met huis, berg, schuren enz. met omtrent 9 morgen eigen land daarbij behorende, waar zij nu op woont, gelegen aan de oostzijde van de Vlist, strekkende uit de Vlist tot de Schutterkade toe (N = de weduwe of erfgenamen van Cornelis Ghijsbertsz Schijff; Z = Pieter of Willem Cubbe), met nog de koets of bedstede op de kamer staande. Onderaan: 03-05-1628: "Ick, Claes Lenertsz, beken bij anticipatie van Barbara Claesdr, mijn moeder, ontvangen te hebben de *f* 2500".

[113] (fol. 235) 25-5-1627

Ariaentgen alias Aentgen Jansdr, laatst weduwe van Cors Lambertsz, wonende Zuid-Polsbroek, gezond.

Leentgen Floren, de oudste dochter van haar zoon Floor Aryensz, krijgt als legaat testatrices bed met al zijn toebehoren, en bij vooroverlijden van haar haar zuster Nelleken Floris.

[114] (fol. 236) 30-5-1627

Adriaentgen Cornelis, ongehuwd, poorteres, ziek te bed, herroept eerder testament d.d. 10-3-1626 voor mij notaris gemaakt.

Zij legateert aan haar volle broer Adriaen Cornelis en haar halfbroer Coen Cornelisz *f* 3. Tot universele erfgenaam benoemt zij haar moeder Adriaentgen Aryens.

[115] (fol. 1) 9-6-1627

Cornelis Ingensz, wonende aan de Kayck in Bergambacht, gezond, benoemt tot zijn universele erfgenamen zijn drie zonen Willem Cornelisz, Gerrit Cornelisz en Ingen Cornelisz bij 3 gelijke porties. Het gedeelte van Gerrit Cornelisz zal verbonden blijven en restitutie subject zijn tot op zijn kinderen.

[116] (fol. 3) 14-6-1627

Cornelis Goossensz, wonende te Bergambacht, ziek, herroept zijn testament van 11-11-1626 voor mij notaris gemaakt.

Gedaan ten huize van de comparant.

[117] (fol. 4) 20-6-1627

Dirck Francken Boon, wagenmaker, en Neeltgen Aryen Crijnen, echtbaar, wonende in Nieuwpoort, beiden gezond, doen te niet hun

huwelijksvoorwaarden en hun testamenten.

Hun na te laten kind of kinderen bij elkaar verwekt stellen zijn in de legitieme portie of in plaats daarvan *f* 100 boven de kleren ten lijve van de eerstoverledene. De langstlevende is universeel erfgenaam. Voor het vruchtgebruik van de legitieme portie moeten de kinderen opgevoed worden tot hun meerderjarigheid; daarna krijgen de kinderen een eerlijke uitzet.

[118] (fol. 7v) 10-7-1627

Pieter Jansz van der Burch en Neeltgen Simons, echtbaar, poorters, hij ziek te bed, zij tamelijk "dispoost van lighame", maken hun testament. Zij stellen hun twee zonen Simon Pietersz en Jan Pietersz in hun legitieme portie. Symon Pietersz is al getrouwd en heeft al een uitkering gehad in plaats van zijn legitieme portie. Jan Pietersz, nog minderjarig, krijgt in plaats van zijn legitieme portie *f* 600. Wat nagelaten wordt boven voornoemde legitieme porties gaat naar de langstlevende. Verdere voorwaarden.

[119] (fol. 11) 15-7-1627

Ariaentgen Dircxsdr, weduwe van Pieter Hendricxs de Roy, poorteres, ziekelijk, wil dat haar kinderen Hendrick Pietersz alias Hendrick Huygen, en Merrichgen Pieters, alias Keyserin, in eigendom zullen hebben haar huis en timmerage staande op omtrent 3 1/2 morgen huurland, met de huur daarvan, gelegen in Willige Langerak, strekkende uit de diepte van de Lek noordwaarts op tot de landscheiding van Zevender toe. Het land hebben zij in huur van Joost van Leeuwen in 's-Gravenhage. Het zijn haar twee jongste kinderen. Het bovenstaande is een prelegaat. Getuigen o.a. Gerrit Jansz Keyser, bakker.

[120] (fol. 12v) 31-8-1627

Jan Bastiaensz van Cats, ongehuwd van Oudewater, doet te niet zijn voorgaande testamenten, speciaal die hij voorleden winter gemaakt heeft voor Hendrick Nachtegael, notaris in Leiden.

[121] (fol. 13v) 24-10-1627

Ariaentge Aryens, weduwe van Bastiaan Jacobsz, inwoner van S., herroept de testamentaire dispositie d.d. 27-09-1624, voor mij notaris gemaakt.

[122] (fol. 15) 24-11-1627

Goris Jansz, wonende te Streefkerk, maakt zijn testament.

Hij stelt zijn voordochter Dirckgen Goris in de legitieme portie, die haar toekomt. Daarvoor krijgt zij *f* 75.

Universele erfgenamen zijn 3 nakinderen, bij Geertgen Coenendr, zijn tegenwoordige vrouw verwekt: Lijntgen, Neeltgen en Baertgen Goris.

[123] (fol. 17v) 12-12-1627

Mees Jansz en Anneken Aryensdr, echtpaar, wonende te Haastrecht, maken hun testament.

Omdat hun jongste zootje Aryen Meessen "qualick te voet" is, krijgt hij een prelefaat van *f* 200, te voldoen na het overlijden van de langstlevende uit de gemeenschappelijke boedel van de gereedste goederen. Zij benoemen daarna hun negen nog levende kinderen: Jan en Aryen Meesz, hun twee zonen, Ariaentgen, Merrichgen, Heyltgen, Inge, Baertgen, Aechtie en Huybertge Mees, hun vijf (sic) dochters in de legitieme portie. Langstlevende wordt universeel erfgenaam van de goederen, die nagelaten worden door de eerstoverledene. Bij hertrouwen moet de langstlevende eerlijk delen jegens voornoemde kinderen, half om half.

[124] (fol. 20) 5-1-1628

Gerrit Fransz, huistimmerman, en Machteltgen Jans, zijn vrouw, wonende te Streefkerk, maken hun mutueel testament.

De langstlevende moet wel aan de verwanten ab intestato geven *f* 500, maar mag ze wel gebruiken in vruchtgebruik tot zijn overlijden. Dit alleen als er geen kinderen zijn. Zo wel, dan erven zij de legitieme portie. De langstlevende moet het kind of de kinderen onderhouden voor het vruchtgebruik van de legitieme portie. Bij meerderjarigheid of huwelijk krijgen ze een eerlijke uitzet. Een te maken inventaris zal besloten blijven, tot de kinderen meerderjarig zijn geworden. De schout enz. wordt uitgesloten. Zij doen te niet hun huwelijksvoorwaarden.

[125] (fol. 24v) 4-4-1628

Steven Joostensz, lakenkoper, en Dirckgen Dircxsdr, echtpaar, poorters, hij gezond, zij ziek, herroepen hun huwelijksvoorwaarden, volgens hen d.d. 19-07-1619 (OS), alsmede andere testamenten. Zij vermaakt aan haar dochter Aeltgen Stevens, verwekt door voornoemde Steven Joostensz, *f*

2400, met haar kleren en kleinoden. Zij stelt tot universele erfgenaam boven voornoemde *f* 2400 haar man. Bij haar vooroverlijden moet haar man haar kind voor het vruchtgebruik en "bladinge van des kinds goederen" eerlijk opvoeden, tot haar meerderjarigheid of huwelijk. Als Aeltgen Stevens gaat trouwen conform het advies van haar vader dan ontvangt zij boven het voornoemde *f* 150. Hij zal hebben het huis waar zij nu wonen aan de Haven oz noordwaarts van de bouten (?), met alles daarin aard en nagelvast of anders *f* 2500, in plaats vandien ter keuze van de voornoemde Dirckgen Dircx. De rest gaat naar de voorkinderen van de testateur in eerste huwelijk verwekt.

[126] (fol. 28v) 13-6-1628

Maycken Cornelisdr, vrouw van Willem Maertensz, wonende in Ottoland in de baronie van Liesveld, gezien haar leeftijd "clouck ende gesont van lichame", legateert aan Hendrick Pietersz de Roy alias Hendrick Huygen, en Maritgen Pieters Keyserin (doorgehaald: "broers ende zusters kind"), de twee jongste kinderen van Ariaentgen Dircx te S., een huis en erf in het Schoenmakersstraatje, waar de voornoemde Ariaentgen met haar voornoemde twee kinderen tegenwoordig in woont (O = Gerrit Jansz Keyser met het huis en erf door hen onlangs gekocht; W = Roeloff Gijsbertsz). Zij legateert aan Floris Pietersz de Roy en Cuniera Pieters, alsmede de voornoemde Hendrick en Maria Pieters met hun vieren de somma van *f* 600. Zij legateert nog aan de verwanten van haar vaderszijde ab intestato *f* 100. Zij benoemt tot haar universele erfgenamen haar verwanten van moederszijde ab intestato in de goederen, die zij zal nalaten boven de legaten. Haar man Willem Maertensz krijgt het vruchtgebruik van de voornoemde legaten als zij voor haar man komt te overlijden, alles conform het testament voor Johan vande Putte, notaris, d.d. 23-02-1607.

[127] (fol. 31) 23-7-1628

Adriaen Reyniersz van Breenen, hoogheemraad van de Krimpenerwaard, benoemt tot zijn universele erfgenaam Isbrant Aryensz van Breenen en Cornelia Adriaens van Breenen, zijn zoon en dochter.

Het erfdeel van de voornoemde Cornelia Adriaens, zijn dochter, zal verbonden ende restitutie subject blijven tot op haar kind of kinderen. Zij is haar hele leven verplicht haar twee voorkinderen Gerrit

en Geertruydtgen Aryens, in eerste huwelijk verwekt door Aryen Gerritsz, met hun beiden elk jaar uit te keren *f* 200, om die met de jaarlijkse vruchten van dien ten behoeve van dezelfde voorkinderen gebruikt en tot hun onderhoud verstrekt te worden. Omdat testator in Bonrepas heeft liggen 2 partijen land, ieder groot omtrent 10 morgen, en beducht is dat over de verdeling van die stukken tussen zijn voornoemde geïnstitueerde erfgenamen gemakkelijk ruzie of jaloezie zou kunnen ontstaan, bepaalt hij, dat zijn zoon Isbrant zal hebben de 10 morgen omtrent de Bonrepasse molen, strekkende voor uit de Vlist tot het Zevender land toe (N = Claes Crijnen; Z = Claes Gerritsz Smit), en de voornoemde dochter Cornelia, onder het voornoemde fideicommissaire verband, de andere 10 morgen, strekkende als voren (N = Andries Cornelisz; Z = de H. Geest te S.), met de huizing, berg, timmerage, poting en plantage daarop staande. Idem dat zijn voornoemde geïnstitueerde erfgenamen zijn roerende zaken wel zullen mogen verkopen, mits dat de schulden en lasten daaruit betaald zijn, het overschot met betrekking van de voornoemde dochter Cornelia onder het voornoemde verband zal worden toebedeeld tegen een goede, voldoende hypotheek, zonder dat zijn erfgenamen enige onroerende zaken zullen mogen delen. In de verdere goederen benoemt hij tot zijn erfgenamen zijn zoon of zonen, die dan in leven zijn, of hun kinderen; indien deze erfgenamen er niet zijn, dan de nakomelingen van Reynier Reyniersz van Breenen, zijn overleden broer. Hendrick Adriaensz van Breenen, ook een zoon, die al enige jaren buitenslands woont en van wie men niet weet of hij nog leeft, krijgt bij terugkomst $\frac{1}{3}$ part.

[128] (fol. 36v) 10-8-1628

Lijsbeth Symonsdr van Dobben, poorteres, legateert aan Geertgen Cornelis van Dobben, tegenwoordig wonende in Nieuwpoort, dochter van Aechtgen Jans, *f* 200. Item de nagelaten kinderen van Hendrick van Dobben, overleden broer van de voornoemde Geertge Cornelis, eveneens *f* 200, en aan de kinderen van wijlen Cornelis van Dobben, verwekt bij Beatrix van Ruytevelt, *f* 150. In de goederen die zij zal nalaten boven voornoemde legaten, stelt zij tot haar universele erfgenaam Neeltgen Symons van Dobben, haar zuster, of bij vooroverlijden haar kinderen. Zij moet de legaten voldoen binnen een jaar na het overlijden. Een

kwaadwillige opposant zal verstoken blijven en de goederen gaan dan naar het weeshuis te S.

[129] (fol. 39) 3-8-1628

Anthonis Jansz Cortenoever en Anna Pieter Cluytersdr, echtbaar, poorters, hij ziek te bed, herroepen hun testament d.d. 08-10-1619 voor Sebastiaen Goethard, notaris, en hun huwelijksvoorwaarden.

Machtiging om te testeren d.d. 28-07-1624 van het Hof van Utrecht voor hun goederen in het Sticht gelegen. De testateurs legateren aan het Gasthuis *f* 200 omdat hun nicht Burchichgen Egberts van der Stael daar opgenomen is. Zij legateren aan Jasper Adams, de zoon van Adam Jaspersz, *f* 1200. Verder mutueel testament. Als hij eerst overlijdt zal zij gehouden zijn, na haar overlijden en eerder niet (!) aan de erfgenamen van voornoemde Anthonis Jansz, die ab intestato bevonden zullen worden, uit te keren *f* 5000. In het omgekeerde geval moet aan haar erfgenamen uitgekeerd worden *f* 11000, waarvan *f* 6000 na testatrices overlijden en *f* 5000 na zijn overlijden. En dat alles aan die personen als zij testatrice ondershands of mondeling voor getuigen nader bepalen zal.

[130] (fol. 42) 10-8-1628

Uit kracht van het voornoemde testament, bepaal ik Anthonis Jansz Cortenoever, omdat wijlen Govert Jansz, broer, van Ijsbrant van Breenen *f* 600 geleend heeft, waarvoor ik mij borg heb gesteld, dat daarom mijn zusterskinderen en andere naaste verwanten, die te zijner tijd bevonden zullen worden ab intestato gerechtigd te zijn tot het legaat van *f* 5000, de voornoemde *f* 600 buiten last van mijn boedel en goederen te dragen en betalen, zonder dat mijn vrouw en geïnstitueerde erfgenamen daar enige schade van zullen ondervinden.

[131] (fol. 44) 17-9-1628

Saertgen Jorisdr, vrouw van Claes Pietersz Craen, schepen van S., doet haar testament te niet voor notaris Van Roon te Delft.

Zij benoemt haar man Claes Pietersz tot haar universele erfgenaam. Hij moet dan wel aan haar naaste verwanten ab intestato *f* 300 uitkeren. Dit geldt als er geen kinderen zullen zijn. Zo wel, dan zal haar kind, als zij er maar een nalaat, *f* 300 krijgen. En bij twee of meer kinderen, dan krijgen zij *f* 600. Al haar verdere goederen zullen blijven aan haar man.

[132] (fol. 46) 28-8-1628

Michiell Michielsz Visscher en Cornelia Pietersdr de Jonge, echtbaar, poorters, zij ziek te bed, herroepen hun testamentaire dispositie voor notaris Wagenvelt te Rotterdam.

Bovendien herroept hij de dispositie d.d. 12-01-1620 voor notaris Goethard te S., en die van d.d. 25-05-1626 voor mij notaris te S.. Als hij overlijdt, dan krijgt Cornelia Pietersdr *f* 3000.

Tot zijn universele erfgenamen benoemt hij voor de helft zijn moeder Lijntgen Jansdr, en voor de andere helft Pieter Willemsz Visscher, zijn oom. Voor de verdere goederen Cornelia Pietersdr. Als zij overlijdt voor haar man zonder kinderen na te laten, dan krijgt hij *f* 3000, verder nog het bed met toebehoren, bij hem ten huwelijk ingebracht, en nog de gouden ringen, die hij haar als een "douwairie" heeft gegeven (doorgehaald: zij prelegateert aan Anneken Pietersdr de Jonge, haar zuster).

Universele erfgenamen zijn de verwanten ab intestato.

[133] (fol. 48v) 19-12-1628

Dirck Reyniertsz van Brienen en Anna Gerards de Jonge, poorters, zij ziek in het kraambed, doen te niet de huwelijksvoorwaarden d.d. 27-01-1628 en hun verdere testamenten enz.

Zij geven hun kind Dieuwerge Dircxdr in de goederen nagelaten door de eerstoverledene *f* 1200, en verder de kleren, kleinoden enz. De langstlevende is universele erfgenaam en moet het kind opvoeden voor het vruchtgebruik van de voornoemde *f* 1200. Als zij gaan hertrouwen, dan krijgt het kind boven voornoemde *f* 1200 de kleren enz., die direkt op rente uitgezet zullen worden, en nog *f* 200. Mocht het kind vooroverlijden, dan gaat de *f* 1200 over op testatrices moeder Maritgen Jans van Cats, en als die niet meer leeft op Gerrit Thonisz van Ruytveelt, haar halfbroer of diens wettige nakomelingen. Hij heeft ook broers en zusters.

[134] (fol. 53) 1-1-1629

Willem Jansz Clock, ongehuwd, uit Haarlem, stelt tot zijn universele erfgenaam zijn zuster Grietgen Jans Clock, of haar wettige nakomelingen. Zijn moeder Gooltje Maertens krijgt haar legitieme portie.

[135] (fol. 55) 28-1-1629

Jan Adriaensz, timmerman, ongehuwd, poorter,

legateert aan Bartholomeus Adriaensz, zijn broer, al zijn timmergereedschap, kleren enz. Aan zijn zuster Weyntgen Adriaensdr 3 rozennobels. Hij stelt tot zijn universele erfgenaam zijn moeder Lijsbeth Jans (doorgehaald: Lievens).

[136] (fol. 56v) 28-1-1629

Lijsbeth Jansdr (doorgehaald: Lievens), weduwe van Adriaen Barten, poorteres, gezond, "behalven dat haer de gangh wat moelicken was vallende", bedeed haar dochter Weyntgen Adriaensdr met *f* 200, met al haar kleren enz., en verder haar zonen Bartholomeus en Jan Adriaensz in al de verdere goederen. Haar twee zonen moeten haar wel onderhouden.

[137] (fol. 59) 24-2-1629

Pieter Willemsz Kubbe, wonende aan de Vlist, ziek te bed, doet te niet zijn voorgaande testamenten, benoemt zijn twee kinderen Willem Pietersz Kubbe, zijn zoon, en Maritgen Pieters, zijn dochter, in twee gelijke porties tot zijn erfgenamen in al zijn goederen. Behalve, dat de voornoemde Willem Pietersz zal hebben testators landerijen aan de Vlist, gelegen in twee partijen, in het geheel groot 8 morgen 1 hond, iedere morgen à *f* 650, eerst zijn helft van de hofstede, groot omtrent 5 morgen 3 hond, waar hij tegenwoordig op woont, met de huizing enz. daarop staande, strekkende uit de Vlist tot de Schutterskade toe (N = Jacob Lenersz; Z = Gerrit Hendricxsz). Item nog (doorgehaald: de helft van) 2 morgen 4 hond, zijnde de helft van 5 morgen 2 hond, mede gelegen aan de Vlist oz, strekkende als voren (N = Cornelis Aryensz; Z = de weduwe van Cornelis Gijsbertsz Schijff). Waarvan de wederhelft toebehoort de voornoemde Willem Pietersz, met hem gemeenschappelijk en onverdeeld. Zijn dochter moet wel evenveel krijgen jegens iedere morgen *f* 650.

[138] (fol. 61v) 17-3-1629

Maritgen Foppendochter, weduwe van Jacob Pietersz Cramer, poorteres van Nieuwpoort, doet voorgaande testamenten te niet. Zij bepaalt, dat Fop Jacobsz, haar oudste zoon, en Cornelis Jacobsz, haar uitlandige zoon, als hij nog in leven is, evenzo de kinderen van Pieter Jacobsz en de kinderen van Neeltge Jacobs, testatrices overleden zoon en dochter, bij 4 gelijke portien zullen delen. Haar huizing en erf waar zij nu in woont, gelegen in Nieuwpoort (O = het stadhuis;

W = Herenstraat), komt aan haar oudste zoon Fop Jacobsz, omdat wijlen haar man Jacop Pietersz daar vele jaren heeft gewoond.

[139] (fol. 64) 31-7-1629

Machteltgen Pieters van Hemert, ongehuwd, poorteres, ziek te bed, stelt tot haar universele erfgename haar moeder Swaentgen Sweerendochter van Rossum in al haar goederen, kleren enz.

[140] (fol. 66) 31-7-1629

Aelbrecht Pietersz (tekent: Loos), lakenkoper, ziek te bed, en Theuntgen Thonisdr (tekent: ..egen Tonys Thomas de Leeu), ratificeren hun testamentaire dispositie d.d. 05-01-1623 gemaakt voor mij notaris.

In plaats van de 6 morgen gelegen op de zuidzijde van Zevender, door het voornoemde testament al aan de kinderen toegevoegd, krijgen de kinderen *f* 3000, omdat zij het land verkocht hebben. Als al hun kinderen minderjarig overlijden zal de langstlevende in vruchtgebruik bezitten *f* 2000.

[141] (fol. 67v) 25-1-1630

Maerten Cornelisz Trom, wonende in Bovenberg van Bergambacht, voor zijn leeftijd "redelijk dispoost", legateert aan (doorgehaald: Lijsbeth) Magdaleen Symons, zijn zoons dochter, dochter van Trijn Thonis, *f* 50 uit de gereedste goederen door hem na te laten. Als zij ongehuwd of minderjarig overlijdt, dan zullen de *f* 50 komen aan de verwanten van zijn kant.

[142] (fol. 69) 11-10-1629

Cornelis Florisz van Cuyll, koekenbakker, en Hillegondt Pietersdochter van Hemert, poorters, zij ziek te bed, doen te niet het testament voor notaris Thomas Evertsz Puttershouck te Gouda, andere testamenten en hun huwelijksvoorwaarden gemaakt bij aanvang van hun huwelijk. Hun kinderen, die zij al hebben of nog zullen krijgen, stellen zij in de legitieme portie; daarvoor krijgen zij *f* 450. De langstlevende wordt gesteld tot universele erfgenaam in al de verdere goederen. De langstlevende moet voor het vruchtgebruik van de legitieme portie de kinderen opvoeden. Bij meerderjarigheid of huwelijk krijgen zij een eerlijke uitzet. De langstlevende moet een besloten inventaris maken.

[143] (fol. 73) 14-10-1629

Trijntgen Jansdr, vrouw van Lenert Dircxsz Breur, wonende buiten de Kruispoort, bepaalt dat haar dochter Emmeken Hermans als prelefaat zal hebben al haar testatrices kleren.

[144] (fol. 74v) 19-10-1629

Ghijsbert Jansz Erckel en Jacob Jansz Erckel, alsmede Ariaentge Jansdr, broers en zuster, wonende aan de Vlist, Jacob ziek te bed, stellen elkaar tot erfgenamen in alle goederen. De twee langstlevenden moeten tot een legaat stellen aan (doorgehaald: het kind of de kinderen van Lenert Jansz, van Mees Jansz) de kinderen van hun broers en zusters *f* 750, te weten aan het kind of kinderen van Lenert Jansz *f* 150, item van Mees Jansz gelijke *f* 150, van Merrichgen Jans *f* 150, van Trijn Jans *f* 150 en van Aeltgen Jans eveneens *f* 150, samen *f* 750. Als de tweede zal overlijden dan moet aan de voornoemde kinderen *f* 750 uitgekeerd worden. Een en ander zal niet uitgekeerd worden, voordat de kinderen meerderjarig zullen zijn. In tussentijd moet aan de ouders van de kinderen betaald worden een rente van 4%.

Gedaan aan de westzijde van de Vlist ten huize van testateurs.

[145] (fol. 76v) 29-12-1629

Jan Dircxsz Vermeulen, Aryen Dircxsz Vermeulen en Maritgen Dircxsdochter Vermeulen, broers en zuster, wonende in Bergambacht, doen te niet hun testament d.d. 03-06-1626 voor notaris Sebastiaen Goethard binnen S.

Bij overlijden van de eerste van hen zullen de twee langstlevenden behouden alle roerende en onroerende zaken. Als de tweede overlijdt zal de langstlevende universeel erfgenaam zijn. Dit geldt alleen als er geen kinderen zijn.

[146] (fol. 79) 19-12-1629

Cornelis Claesz Cap, ongehuwd, wonende in Zuid-Polsbroek, bedeeft als legaat aan zijn halfbroer en -zusters Chiel Cornelisz, Claesgen, Maritgen en Ariaentgen Cornelis, samen de somma van *f* 1000 uit de gereedste goederen bij hem comparant na te laten. Alleen indien testateur geen kinderen nalaat.

[147] (fol. 81) 29-1-1630

Jan Gerritsen van Deventer, bakker, en Maritgen Cornelisdr, echtbaar, poorters, zij ziek te bed, doen te niet hun voorgaande testamenten.

Hun zes kinderen Cornelis en Gerrit Jansz Maritgen, Hillelgen, Lijsbeth en Judith Jans en de eventuele kinderen die zij nog zullen krijgen, waarin begrepen het kind waar zij nu van zwanger is, stellen zij tot erfgenamen in de goederen, die de eerststervende zal nalaten, en stellen hen in de somma van *f* 1000 in plaats van de legitieme portie. Universeel erfgenaam is de langstlevende in al de goederen boven de voornoemde *f* 1000. De langstlevende moet de kinderen opvoeden voor het vruchtgebruik van het erfdeel van de kinderen. Als de kinderen een inventaris eisen, dan worden zij gesteld in de simpele legitieme portie.

[148] (fol. 83v) 31-1-1630

Lenert Dircxsz Bruer, wonende buiten de Cruyspoort van S., prelegateert aan de kinderen van Maerten Lenertsz, zijn overleden zoon, alle kleren enz., omdat Dirck Lenertsz, zijn andere zoon, anders meer genoeten zal hebben dan de voornoemde kinderen.

[149] (fol. 84v) 16..

Akte is niet afgeschreven en doorgehaald.
Zie volgende akte.

[150] (fol. 85v) 24-2-1630

Simon Aryensz en Theuntgen Pietersdr, echtpaar, wonende te Lekkerkerk, stellen hun 2 kinderen Aryen en Stijntgen Symonsdr, en de kinderen die zij samen nog zullen krijgen, in de legitieme portie. Zij krijgen in voldoening daarvan *f* 500. De langstlevende is universeel erfgenaam. Voor het vruchtgebruik van de legitieme portie moet de langstlevende de kinderen opvoeden tot hun meerderjarigheid. Voorwaarden bij hertrouwen. De langstlevende is voogd van de kinderen.

[151] (fol. 89) 23-3-1630

Stijntge Claesdr, weduwe van Aelbert Theunisz uit het Rheense veen, inwoner van S., voor haar leeftijd redelijk gezond, prelegateert aan Merrichjen Jans, dochter van wijlen haar zoon Jan Thonisz, getrouwd zijnde met Jan Claesz Vosch te S., of bij vooroverlijden van Maritgen Jans haar wettige kinderen, de navolgende partijen van goederen, huisraad en inboedel, namelijk haar 2 bedden enz., en nog daarboven *f* 200 uit de andere goederen, omdat voornoemde Maritgen Jansdr en haar man al vele diensten aan haar bewezen hebben.

[152] (fol. 91) 25-3-1630

Aert Jacobsz Bacuwel, tapijtwerker te S., maakt zijn testament. Jacob Willemsz, voorzoon van zijn vrouw, moet beschoud worden als ware het zijn eigen kind.

Tot universele erfgenaam benoemt hij zijn dochter Agnyetgen Bacuwels voor de ene helft, en de voornoemde Jacob Willemsz voor de andere helft.

[153] (fol. 92v) 17-4-1630

Adriaen Willemsz en Geertge Aryensdr, echtpaar, wonende in het achterland onder de baronie van Liesveld, herroepen hun huwelijksvoorwaarden en hun testament.

Mocht hij eerst overlijden, dan krijgt zijn vrouw uit de gemeenschappelijke boedel een legaat van *f* 400. Hij benoemt in zijn verdere na te laten goederen zijn verwanten ab intestato. Laat hij kinderen na dan vervalt het legaat van *f* 400, en moet het kind of de kinderen delen met zijn vrouw half om half. Als zij eerst overlijdt, dan krijgt hij de goederen, die hij ten huwelijk heeft ingebracht.

[154] (fol. 95) 21-5-1630

Willem Willemsz Ceula en Anna Pieter de Jonge, echtpaar, beiden gezond, doen te niet hun huwelijksvoorwaarden en hun testament d.d. 22-10-1626 voor mij notaris verleden.

Het kind dat zij nu hebben of de kinderen die zij samen nog zullen krijgen krijgt of krijgen de legitieme portie. De langstlevende is universele erfgenaam in de goederen boven voornoemde legitieme portie. De langstlevende moet het kind onderhouden. Meerderjarig of bij huwelijk dan krijgen zij een eerlijke uitzet. Als het kind overlijdt, dan delen zij de erfenis. Als zij beiden overlijden zonder kinderen, dan is testators wil, dat zijn moeder Adriaentgen Gerritsdr - indien zij dan nog leeft - komt in al zijn na te laten goederen. Nog voorwaarden bij hertrouwen.

[155] (fol. 100v) 4-6-1630

Pouwels Jansz, ongehuwd wonende te Lekkerkerk, gezond, legateert aan de armen van Lekkerkerk *f* 100. Idem aan de armen van Krimpen aan de Lek *f* 100. Hij legateert aan de verwanten van vaderszijde, die ab intestato bevonden zullen worden daartoe gerechtigd te zijn, al zijn landerijen, die hij tegenwoordig heeft in de jurisdictie van Krimpen, samen omtrent 7 morgen 3 hond, met huis, woning, poting en planting daarbij behorende, alsmede met alzulke dijkage

ende lasten, waar ze mee belast zijn.

Hij benoemt tot zijn universele erfgenaam zijn moeder Janneken Jans, en bij haar vooroverlijden haar kinderen, zijnde zijn halfbroers en -zusters.

[156] (fol. 103) z.d.

Doorgehaald akte betreffende Stijntgen Claesdr uit het Reense veen, laatst weduwe van Aelbrecht Theunisz, tegenwoordig inwoner van S.

[157] (fol. 103v) 2-7-1630

Anneken Aertsdr, (doorgehaald: weduwe van) inwoner van S., ziek, doet te niet het testament dat zij in Amsterdam gemaakt heeft in haar ziekte. De kinderen van haar nicht Anneken (doorgehaald: Stoffelen) te Amsterdam, zullen hebben al haar goederen.

[158] (fol. 105v) 22-8-1630

Stijntgen Andriesdr, vrouw van Jacob Vos, zilversmid, poorteres, stelt tot universele erfgenaam, indien zij zonder kinderen overlijdt, haar vader Andries Goossensz. Laat zij kinderen na, dan komen deze in haar goederen. Overlijden deze kinderen voor zij 22 jaar zijn of getrouwd zijn, dan gaan de goederen weer naar haar vader. Haar vader wordt aangesteld als testamentaire voogd.

[159] (fol. 107v) 11-8-1630

Cornelis Woutersz en Neeltgen Aertsdr, echtpaar, wonende in Zuid-Polsbroek, beiden gezond, bepalen, dat de langstlevende, als er geen kinderen zijn, gehouden zal zijn aan de verwanten van de eerstoverledene, uit te keren *f* 200. De langstlevende houdt dan alle verdere goederen.

[160] (fol. 109v) 22-8-1630

Herman Pietersz Linneweaver en Willempken Jansdr, echtpaar, poorters, zij ziekelijk te bed, stellen hun beider kind Pieter Hermansz in de legitieme portie. In voldoening daarvan krijgt hij *f* 25. De langstlevende is universeel erfgenaam en moet voor het vruchtgebruik van de legitieme portie het kind onderhouden tot zijn meerderjarigheid of huwelijk. Gedaan ten huize van de comparanten bij de Lopikerpoort.

[161] (fol. 112) 24-8-1630

Jan Willem Meessen, wonende in Ammers Graveland, ziek te bed, prelegateert aan zijn zoon

Thonis Jansz zijn hofstede, groot omtrent 4 morgen, zijnde de helft van 8 morgen, waarvan de andere helft zijn kinderen toekomt, met zijn helft in de huizinge, berg, schuur enz., gelegen in Ammers Graveland in de baronie Liesveld, waar hij comparant en zijn voornoemde zoon Thonis Jansz op wonen, strekkende van het Achterland tot de Ammers toe (O = Aryen Dammisz; W = Gerrit Willemsz c.s.). Hij prelegateert verder aan voornoemde zoon Thonis Jansz een schuldbekentenis van *f* 200, die hem toekomt van zijn oudste zoon Willem Jansz (doorgehaald: "zodanige gedeelte en actie in voornoemde hofstede, als hij met *f* 1000 beleend heeft van Willem Jansz, zijn oudste zoon, welke wesende een thiende paert in de wederhelft van voornoemde hofstede, ofte andersints de voornoemde *f* 200 enz."). Voornoemde hofstede is hem aangekomen uit zijn moeders erfenis, zijnde in deze 1/10 part in de wederhelft van dezelfde hofstede. Hij moet dan uitreiken aan zijn andere kinderen of kleinkinderen als volgt: aan Willem Jansz *f* 150, te betalen met *f* 50 per jaar; aan zijn dochter Aeltgen Jans *f* 300, te voldoen met *f* 50 per jaar; aan de weeskinderen van zijn overleden zoon Cornelis Jansz *f* 150. Hij benoemt in gelijke porties tot zijn erfgenamen de voornoemde Willem Jansz, Thonis Jansz, Aeltgen Jans en de kinderen van Cornelis Jansz, boven de voornoemde legaten en een eerlijke begrafenis, en daarin begrepen de *f* 75 die hij voor voornoemde Willem Jansz heeft voorgeschoten aan Gerrit Willemsz en Jacob Jansz, gadermeesters. De *f* 300 van Aeltgen Jans zullen verbonden en restitutie subject blijven tot op haar kinderen. Hij heeft een schenking gegeven aan Sijtgen Thonis, zijn zoons dochter, voor notaris Sebastiaen Goedhard d.d. 31-10-1620.

[162] (fol. 114v) 30-9-1630

Jacob Jansz Meys, ongehuwd, wonende en studerende binnen Den Briel, gezond, legateert aan zijn moeder Maria Pietersdr *f* 1000 als hij zonder kinderen overlijdt.

[163] (fol. 116) 14-10-1630

Martijntgen Bastiaen Borgertsdochter, poorteres, gezond, legateert aan haar oom Anthony Borgaerts *f* 12; item aan haar nicht Martijntgen Anthonis *f* 500; item aan de kinderen van wijlen haar oom Cornelis Borgaertsz *f* 500; aan haar neef Ghijsbert Jansz *f* 200. Verder legateert zij aan Pieter Sijbrantsz van Dijk *f* 100. Haar is aangekomen de

erfenis van wijlen haar broer en van haar tante Aeltgen Borgers.

Universele erfgenaam: haar moeder Jannithen Anthonis Driessen.

Zij tekent: Maertyna Bastiaensdochter.

[164] (fol. 118) 1630

Fijchgen Cornelis Luyttendr, tegenwoordige vrouw van Pieter van Venne (?), poorteres, "redelijk dispoost", bedeeft als legaat aan het oudste zontje van haar dochter Merrichgen Aerts, genaamd Aert Ghijbsbertsz alias Aert Aryensz Dros, *f* 300, te voldoen uit haar gereedste na te laten goederen, omdat hij genoemd is naar wijlen haar eerste man. Akte is niet afgeschreven.

[165] (fol. 119v) 28-10-1630

Aertgen Aryensdr, weduwe van Hendrick Aryensz Cortlandt, wonende in Ottoland, voor haar leeftijd redelijk "dispoost", prelegateert aan haar jongste zoon Pieter Hendricxsz Cortlant *f* 200; aan haar oudste zoon Adriaen Hendricxsz Cortlant haar beste bed met de hoofdpeluw.

[166] (fol. 121) 28-10-1630

Sijchgen Hermans van Borculo, ongehuwd, poorteres, ziek te bed, legateert aan haar zuster Anna Hermans haar beste manteltje, en aan het kind van diezelfde zuster, genaamd Barbara Jacobs, *f* 150, met haar beste paar mouwen; item aan Anneken Jans, haar broers vrouw, haar beste zwarte rok; item aan Ariaentgen Hendricx, haar broers dochter, haar roodscharlakense rok, paarse rok en beste huik; item aan Hermken Hendricx, eveneens haar broers dochter, al haar zilverwerk met een paar mouwen naast de beste; aan Jan Hendricxsz, haar broers zontje, haar gerechte derde part in de huizinge en erf op de Haven (N = Willem Jonasz; Z = Herenstraat); aan de vier kinderen van haar broer Hendrick Hermansz - Claes, Jan, Adraentgen en Hermken Hendricx - ieder *f* 150. Zij benoemt tot haar universele erfgenaam haar broer Hendrick Hermansz van Borculo, haar verdere goederen als haar huis en erf in de Wijstraat, inboedel enz. Haar voornoemde broer en zijn vrouw zullen het vruchtgebruik hebben nopende het voornoemde 1/3 part van het huis en erf, gelegateerd aan Jan Hendricxsz, alsmede de *f* 600 tot een legaat besproken aan de vier kinderen van dezelfde Hendrick Hermansz. Gedaan ten woonhuize van de testatrice in de Wijstraat.

[167] (fol. 123v) 16-12-1630

Belia Wijnants van Wely, ongehuwd, uit Buren, inwoonster van S., ziek op haar stoel zittend, prelegateert aan de kinderen van Cornelia van Wely, haar zuster, 3 morgen weiland, gehuurd door Steven van Neck, zijnde de helft van 6 morgen, waarvan de andere 3 morgen toebehoren aan de kinderen van Joost Tynagel, gelegen te Rijswijk over de Meer. Zij prelegateert nog aan Wijnant Notelmans, een van haar voornoemde zusters kinderen, "ten regarde sij die geheven heeft", haar zilveren beker met drie zilveren lepels; item aan Dorethea Notelmans, haar voornoemde zusters dochtertje, al haar linnen en wollen kleren enz. Zij benoemt tot haar erfgenamen Johan van Wely, Nicolaes van Wely en Geertruydt van Wely, haar broers en zuster, alsmede de voornoemde gezamenlijke kinderen van Cornelia van Wely, haar getrouwde zuster, in 4 gelijke porties. Cornelia zal het vruchtgebruik genieten van de voornoemde 3 morgen alsmede van het gedeelte van de erfenis dat de kinderen toekomt. Die kinderen mogen de erfportie en de 3 morgen land niet vervreemden.

[168] (fol. 126v) 1630

Ongedateerde en niet afgeschreven akte. Zie akte nr. 55.

Betreft testament van mr. Pieter de Kneekere, secretaris van Willige Langerak.

[169] (fol. 129) 2-3-1631

Maritghen Dircxdr, weduwe van Bastiaen Pietersz, poorteres, ziek, doet voorgaande testamenten te niet.

Zij legateert aan Pietertgen Ghijbsberts, wonende in de Haverstraat, *f* 12; item aan Dirck Claesz Jongste, zoon van Claes Crijnen, *f* 50. Zij prelegateert daarna aan Bastiaen Aertsz Swart *f* 50, omdat hij naar wijlen haar man en de voornoemde Dirck naar haar vader genoemd zijn. Alles te voldoen van haar gereedste na te laten goederen.

Zij benoemt tot haar erfgenamen Claes Crijnsz van der Sprongh, Fop Crijnsz van der Sprongh, de kinderen van wijlen Jacob Crijnen, en de kinderen van wijlen Pietertgen Crijnen in plaats van hun ouders, in al de verdere goederen boven de voornoemde legaten, in 4 gelijke porties. De erfporties en gedeelte erfenis van Aelbert Aertsz Swart en van Crijn Jacobsz zullen verbonden en restitutie subject blijven tot op hun wettige

kinderen. Nochtans in geval Claes ende Fop Crijnen, mitsgaders Bastiaen Swart bij de voornoemde Aelbert Swart nyet en worden schadeloos gesteld van de borgtocht die zij naast testatrice voor dezelfde Aelbert Swart ten behoeve van Gerrit van Bercou te Leiden hebben gesteld ad *f* 200, volgens de akte daarvan gemaakt of te maken. Zij heeft een hennepwerf onder Bergambacht.

[170] (fol. 131v) 10-3-1631

Mr. Pieter de Kneekere, secretaris van Willige Langerak en Cabauw, poorter, doet te niet zijn testamentaire dispositie d.d. 06-06-1627 voor notaris Sebastiaen Goedhardt gemaakt. Hij legateert aan de nakomelingen van de vrouw van Gillis van Dorpe, beiden overleden (naaste verwanten van testators vaderszijde), de somma van *f* 10. Item aan de nakomelingen en de kinderen van wijlen Ingel de Keyser (naaste verwanten van zijn moederszijde) eveneens *f* 10. Verder legateert hij aan Jan Pietersz, de zoon van Stijntgen Reyniers, *f* 100, met al zijn wollen en linnen kleren, enz., alsmede al zijn boeken. Al hetgeen voor staat te voldoen door zijn nagestelde erfgenamen binnen 6 weken na zijn overlijden. Verder legateert hij aan voornoemde Jan Pietersz *f* 600; item aan Geertge Claes, vrouw van Reynier Volckertsz, *f* 200; aan Pieter Reyniersz, oudste zoon van dezelfde Geertge Claes, *f* 400. Hij benoemt tot zijn universele erfgenaam de voornoemde Stijntgen Reyniers, dochter van wijlen zijn vrouw, in alle verdere goederen. Zij zal de voornoemde resp. legaten van *f* 600, *f* 200 en *f* 400 haar leven lang in vruchtgebruik bezitten. Zij hoeven geen borgtocht te stellen dan alleen testators huis en erf met erf, hof en boomgaard over de Zevender, zoals hij die bewoont.

[171] (fol. 134v) 7-4-1631

Hester van Laet, weduwe van Dirck van Vliet, poorteres, bijgestaan door monsr. Christoffel van Mylanen, haar gekozen voogd, heeft toebedeeld aan haar neef Barent van Vliet, die getrouwd is met Janneke Bastiaensdr, *f* 500 tot een subsidie van zijn huwelijks goed, bij haar comparante hem beloofd omdat hij overeenkomstig haar wens en advies is getrouwd en andere goede inzichten en motieven haar daartoe bewegen.

[172] (fol. 136) 24-5-1631

Jan Dircxsz van Eyndhoven, burgemeester van

Zevender, en Ariaentgen Jansdr, echtpaar, hij ziek in een stoel zittende, herroepen hun testamentaire dispositie d.d. 15-07-1622 voor notaris Goedhard gemaakt, en hun huwelijksvoorwaarden. Zij benoemen hun negen kinderen - Dirck, Elbert, Jacob, Lambert, Cornelis en Pieter Jansz, hun 6 zonen, en Beatris, Janneken de oudste, en Janneken Jans de jongste, hun 3 dochters - in de legitieme portie. De getrouwden, te weten Dirck en Beatrix Jans, hebben dat erfdeel al bij huwelijk genoten. De ongehuwden krijgen *f* 600. Zij benoemen elkaar tot universele erfgenaam. De langstlevende moet voor het vruchtgebruik de kinderen opvoeden en hoeft geen inventaris te maken. De langstlevende stelt de kinderen tot enige erfgenamen, behalve voornoemde Beatrix Jans, die gesteld wordt in haar legitieme portie. Compareerden Beatrix Jans en haar man Cornelis Hendricxsz Verheul, schout van Zevender. Zij gaan na voorlezing van de akte akkoord.

[173] (fol. 140) 26-5-1631

Aeltgen Govertsz Botter, weduwe van Jan Pietersz, poorteres, legateert aan Mayken Cornelis, haar dochters dochter, haar bed met de hoofpeluw enz., voor haar trouwe diensten bewezen aan de comparante.

[174] (fol. 141v) 21-10-1631

Maerten Cornelisz Trom, wonende op Bovenberg van Bergambacht, voor zijn leeftijd "redelicken dispoost", keurt goed de codicillaire dispositie die hij op 25-01-1630 voor mij notaris gemaakt heeft, ten behoeve van Magdalena Symons, zijn zoons dochter.

Hij legateert aan dezelfde Magdalena *f* 50, te voldoen uit zijn gereedste goederen. Mocht Magdalena Symons overlijden voordat zij 18 jaar is of getrouwd is, dan zullen voornoemde *f* 50 wederom gaan aan de zijde van de comparant.

[175] (fol. 143) 22-6-1631

Agatha Cornelisdr, weduwe van Gerrit Pouwelsz Hulst, poorteres, tamelijk "dispoost van lichame", doet te niet de testamentaire dispositie d.d. 11-01-1625 voor notaris Thomas de Coninck. Zij stelt tot haar erfgenamen haar zonen Cornelis Gerritsz, Sander Gerritsz en Anthonis Gerritsz Hulst, alsmede de kinderen van wijlen Pouwels Gerritsz Hulst in plaats van hun vader. Sander Gerritsz zal voor de deling inbrengen *f* 200, die hij meer dan de andere kinderen genoten heeft en de

rente sedert de huwelijksdag.

Zij prelegateert aan de armen van Jaarsveld *f* 50 uit haar gereedste goederen. Aan de twee kinderen van Cornelis Gerritsz Hulst - Aechtgen en Aeltgen Cornelis - al haar kleinoden en al haar kleren, mits dat zij zullen uitkeren aan haar broers en zuster, te weten Jacob en Symon Cornelis, alsmede aan Lijsbeth Cornelis, ieder *f* 12, makende samen *f* 36. Verder legateert zij nog aan Gerrit van Rietvelt, drossaard te Jaarsveld, *f* 100. Zo te verstaan, dat bij de nagestelde legateurs (?) aan het gemeneland van Jaarsveld geleverd zal worden al het canvas, "reusel" en andere behoeften voor de molens, die op haar sterfdag gevonden zullen worden in de boedel. Zij stelt tot executeurs aan Hans Claesz Tack, mr. Pieter de Kneecker, secretaris van Willige Langerak, Hendrick Evertsz Veer (doorgehaald: Van Loo) van 't Loot, en Cornelis Aryensz (doorgehaald: Jansz) Taets.

[176] (fol. 147) 4-7-1631

Nicolaes Quirijnsz van der Sprong, oud-schepen van S., en Merrichgen Adriaensdr, poorters, beiden gezond, doen te niet hun testament d.d. 07-10-1625 voor notaris Thomas de Coninck. Verder de huwelijksvoorwaarden. Hun kinderen, te weten Thonis, Aelbert en Dirck Claesz, hun drie zonen, alsmede Gerrichgen, Janneken, Geertruydt en Jacobmina Claes, hun 4 dochters, zullen erfgenamen zijn van de eerststervende in de goederen hierna gespecificeerd.

Thonis Claesz in de helft van 4 morgen land, gelegen in Bonrepas, eertijds toebehoord hebbende St. Agnietenklooster te S.

Aelbert en Dirck Claesz samen 3 1/2 morgen, gelegen in de heerlijkheid van Willige Langerak, met huis, hof, erf en berg, eertijds toebehoord hebbende wijlen Jacob Adriaensz van Endhoven, met nog *f* 300.

Item Gerrichgen en Jacomijntge Claesdr samen 4 morgen van de 5 morgen op Cabauw gelegen.

Item Janneken en Geertruydt Claesdr mede samen 4 morgen land gelegen op Langerak aan de zuidzijde van de Lek, eertijds toebehoord hebbende Balthasar Jansz van Wevelinchoven, met nog *f* 600 aan geld en akten, tot optie van de langstlevende, daarbij.

Ieder van de 7 kinderen krijgt boven het voornoemde *f* 1500, makende *f* 10500, met nog elk *f* 400 voor bruiloftsfeest en kleding, samen *f* 2800. En met hen allen nog de kleren, wapens, juwelen ten lijve van de eerststervende behorende.

De langstlevende wordt benoemd tot universeel erfgenaam in al de verdere goederen. Janneken Claes, hun getrouwd dochter, zal afstand doen van de *f* 400 voor het bruiloftsfeest en de kleding, omdat zij dat al genoten heeft. Verder zal bij haar de *f* 1500 worden afgetrokken, omdat zij dat al heeft gehad als bruidschat. Mocht het voor de langstlevende beter uitkomen de *f* 1500 voor de andere kinderen niet direct uit te keren, dan krijgen zij in mindering van voornoemde *f* 1500 de navolgende huizen en erven, namelijk: het huis en erf gekomen van Jheremias de Bont in de Wijstraat, ter somme van *f* 700, boven de opstal van 5 schild per jaar; het huis, oliemolen, berg en erf met alle toebehoren, gekomen van de ouders van testateurs, in de Lopikerstraat op de hoek van de straa die men naar het Doelenhuis ingaat, en dat mede voor de somme "op sulcker voet als 'tselve van d'andere him testantten mede erffgenamen heurs moeders is aengecoft".

Anthonis Claesz, hun oudste zoon, zal in mindering van de *f* 1500 krijgen 2 rentebrieven, de ene losrentebrief van *f* 500, en de andere een lijfrentebrief van *f* 200, op het leven van dezelfde Thonis Claesz, beide ten laste van het gewest Holland, betaald wordende op het kantoor Gouda. Deze 2 rentebrieven en de 2 morgen land op Bonrepas, de voornoemde Thonis Claesz onder andere toegevoegd, zullen verbonden en restitutie subject blijven tot op zijn wettige nakomelingen enz. Tot voogden van de minderjarige kinderen en de verbonden goederen van Thonis Claesz stellen zij aan de langstlevende, hun zwager Jacob Gerritsz van Velsen en hun neef Lenert Adriaensz de Ridder. Nog veel voorwaarden.

[177] (fol. 154) 26-7-1631

Jasper Balthensz van Venroo en Cornelia Aertsdr, echtbaar, poorters, hij ziek, herroepen hun testament d.d. 23-09-1626 voor notaris Cornelis Boslant te Gouda, en hun huwelijksvoorwaarden. Hun kind Aeffgen Jaspers bespreken zij 4 morgen land in Bonrepas, door hen voor dezen gekocht van hun moeder. Verder een mutueel testament. De langstlevende moet het kind, of nog te verwekken kinderen, onderhouden voor het vruchtgebruik van voornoemde 4 morgen. Verder heeft de langstlevende optie op de 4 morgen, maar dan moet aan het kind of kinderen uitgekeerd worden *f* 2000.

[178] (fol. 157) 7-8-1631

Anna Sebastiaensdr, vrouw van Leonart Adriaensz, oud-burgemeester van S., doet te niet het testament d.d. 16-12-1625 voor mij notaris gemaakt. Zij stelt tot haar universele erfgenaam Jan Sebastiaensz, haar nog levende broer, en de kinderen van Ghijsbert Bastiaensz, haar overleden volle broer, alsmede Adriaentgen en Lijsbeth Aryensdr, haar halfzusters, in 4 gelijke porties, "sonder regardt te nemen, dat de voornoemde Adriaentgen ende Lijsbeth Aryens haer testatrice maer van eene sijde ende sijn bestaende".

[179] (fol. 159v) 20-9-1631

Joost Jaspersz en Geertge Jans, echtpaar, burgers van Nieuwpoort, doen te niet hun testamenten en huwelijksvoorwaarden.

Laat de eerststervende geen kinderen na, dan is de ander erfgenaam van alle goederen. Aan de erfgenamen ab intestato moet binnen het jaar wel uitgekeerd worden *f* 500. Zijn er wel kinderen, dan krijgen die hun legitieme portie of in plaats daarvan *f* 500. De langstlevende wordt dan universeel erfgenaam, maar moet voor het vruchtgebruik van de legitieme portie wel de kinderen onderhouden en opvoeden. Bij hun meerderjarigheid krijgen zij een eerlijke uitzet. Volgen voorwaarden bij hertrouwen. De langstlevende wordt voogd.

[180] (fol. 163v) 29-9-1631

Jacob Jansz Meys, ongehuwd, van S., tegenwoordig studerende in Brielle, keurt goed het testament d.d. 30-09-1630 binnen S. ten kantore van mij notaris en ten overstaan van Bastiaen Aertsz Swart en mr. Pieter van Iden (?), chirurgijn te S.

[181] (fol. 164v) 4-12-1631

Aert Gerritsz Rademaecker en Maritgen Giellisdr, echtpaar, wonende buiten de Kruispoort, zij ziek, doen te niet hun voorgaande testamenten en hun huwelijksvoorwaarden.

Hun twee kinderen, Gerrit Aertsz en Aeffgen Aertsdr, stellen zij in de legitieme portie en in voldoening daarvan *f* 200, dus ieder kind *f* 100. De langstlevende wordt universeel erfgenaam en moet de kinderen onderhouden voor het vruchtgebruik en de "bladinge" van de legitieme portie.

[182] (fol. 168) 7-1-1632

Fijchgen Cornelis Luytendochter, vrouw van Pieter van der Venne, poorteres, voor haar leeftijd kloek en gezond, doet te niet voorgaande testamenten. Zij benoemt tot universele erfgenamen haar dochters Maritgen Aerts en Neeltgen Aerts, in twee derde parten van haar goederen, alsmede het kind van haar overleden dochter Aechgen Aertsdr in zijn legitieme portie, dat is een derde part van zijn deel uit het resterende derde part. Verder wil zij, dat wat het kinds contingent boven de legitieme portie komt, door haar zwagers of schoonzonen (die daartoe bij dezen worden gemachtigd) op het zekerste zal worden belegd. Blijft voorts het kapitaal van hetzelfde overschot, te weten twee delen van het kinds contingent, verbonden ende restitutie subject ten behoeve van haar andere dochters tot het voornoemde kind 25 jaar of getrouwd is. Verder wil zij, dat Aert Aryensz Drost, zoon van Merrichgen Aerts, en Aert Pietersz van der Venne, nagelaten kind van de voornoemde Aechgen Aerts (die beiden naar wijlen testatrices man genoemd zijn) een prelefaat zullen krijgen *f* 600, te weten Aert Drost *f* 400, en Aert Pietersz van der Venne *f* 200, te weten dat de rente van de *f* 400 resp. *f* 200 zullen oplopen ten behoeve van de kinderen.

[183] (fol. 171v) 29-1-1632

Ariaentgen Gerritsdr, weduwe van Cornelis Yemantsz, wonende in de heerlijkheid Zevender, voor haar leeftijd kloek, ratificeert het testament d.d. 20-03-1621 voor notaris Sebastiaen Goethardt. Verandering: het nagelaten weeskind van haar overleden zoon Gerrit Cornelisz, genaamd Merrichjen Gerrits, krijgt onder de voorwaarden vermeld in het testament voor diens contingente aandeel *f* 400 en mag verder niets eisen. Die *f* 400 zullen door de andere erfgenamen op rente gezet worden tegen 3%, verzekerd op comparantes hofstedeke en viertel lands, gelegen op de noordzijde van Zevender. Een en ander tot het kind meerderjarig of gehuwd is.

[184] (fol. 173v) 8-2-1632

Lenert Cornelisz en Aechtgen Aryensdochter, echtpaar, wonende buiten de Kruispoort aan de Kerkweg, beiden gezond. Testament. De langstlevende zal in vrije eigendom hebben hun hofstedeke, groot omtrent 4 hond land, met de huizinge en verdere timmerage en plantage daarop staande, gelegen aan de voornoemde

Kerkweg, waar zij tegenwoordig op wonen (O = het nagelaten weeskind van Cornelis Crijnsz Boom; W = Fop Crijnen). De langstlevende moet dan wel aan de verdere erfgenamen uitkeren *f* 300 op 2 termijnen, waarvan de eerste (*f* 150) een jaar na de sterfdag, en de tweede een jaar daarna. Met dien verstande, dat bij vooroverlijden van Lenert Cornelisz zij, Aechtgen Aryens, in dat geval aan de eerste termijn zal korten de *f* 63 of 64 hoofdsom die Joost Cornelisz, broer van Lenert Cornelisz, hem comparant schuldig is.

[185] (fol. 175v) 31-7-1632

Wouter Abrahamsz van der Hest, winkelier te S., laatst weduwnaar van Anneken Jans Burgraeff, gezond, doet voorgaande testamenten te niet. Hij benoemt tot zijn universele erfgenamen zijn drie voorkinderen en twee nakinderen, genaamd: Abraham, Dirck, Cornelis, Johannes en Willemijntgen Wouters in 5 gelijke porties. Cornelis, Johannes en Willemijntgen zullen ten laste van zijn boedel, en niet op hun portie alleen, worden onderhouden, tot de ouderdom van 20 jaren of huwelijk. Trouwt een van hen dan moeten de anderen tot zijn uitzet uitkeren *f* 100. Omdat aan testator bij testament van zijn laatste overleden vrouw, voornoemde Anneken Jans, gepasseerd voor notaris Goethard d.d. 29-08-1624 onder andere optie is gegeven of hij zijn voornoemde nakinderen zou willen uitkeren al de landen en onroerende zaken bij haar ten huwelijk ingebracht, gelegen te Oosterhout in Brabant en daar omtrent, of de somma van *f* 1000 daarvoor, verklaart hij de landen aan zich te houden en zijn kinderen uit te keren de voornoemde *f* 1000.

[186] (fol. 178v) 4-9-1632

Jacob Jansz Meys, ongehuwd te S., gezond, keurt goed zijn testament d.d. 06-09-1630, gemaakt voor mij notaris.

[187] (fol. 179v) 8-12-1632

Adriaentgen Rochusdr alias Aechgen(?) Roocken, weduwe van Willem Dircxsz, wonende in Ammers Graveland, redelijk "dispoost" van lichaam, doet haar voorgaande testamenten te niet. Maakt een nieuw testament krachtens octrooi om te testeren van de Staten van Holland d.d. 12-11-1620, ons vertoond. Haar getrouwde kinderen hebben elk bij hun huwelijk genoten *f* 75 met een bed met zijn toebehoren. Daarom krijgen de ongetrouwde kinderen bij haar overlijden een

prelefaat: de oudste zoon Dirck Willemsz *f* 300 met het beste paard in die tijd in haar boedel zijnde, of *f* 100 daarvoor; Rochus Willemsz en Maritghen Willems, eveneens haar zoon en dochter, elk *f* 100, te voldoen uit haar roerende goederen. De rest in 8 gelijke porties. Zij benoemt tot haar erfgenamen: voornoemde Dirck, Rochus en Cornelis Willemsz, haar drie zonen, voorts Adriaentgen, Anneken, Maritgen en Grietgen Willems, haar vier dochters, alsmede Willemken Corsen, dochter van Geertge Willems, haar overleden dochter in haar moeders plaats. Mocht de verdeling problemen geven, dan moet de ongehuwde kinderen aangekaveld worden een hofstede met 8 morgen land daarbij behorende, gelegen in Graveland.

[188] (fol. 182v) 1632 (niet ingevuld)

Merrichgen Jacobsdr, laatst weduwe van Cornelis Christiaensz, wonende in Willige Langerak, voor haar leeftijd redelijk "dispoost" van lichaam, doet te niet haar voorgaande testamenten. Maakt een nieuw testament, krachtens machtiging van het Hof van Utrecht d.d. 18-05-1632. Zij verklaart eerstelijk, dat haar zoon Jacob Jansz gedurende 22 of 23 jaar als knecht in alle getrouwigheid in de boedel van zijn overleden zuster Dirckgen Jans gediend heeft, en de boedel aanmerkelijk verbeterd heeft tot zijn voornoemde zusters overlijden toe; de eerste twee jaren heeft hij *f* 51 en de andere jaren telkens *f* 72 per jaar als loon bedongen. Na overlijden van zijn zuster heeft hij voor de comparante gewerkt en daar tot nu toe geen betaling voor ontvangen. Hij heeft zijn portie van de erfenis van zijn grootvader en grootmoeder in de boedel gebracht van zijn overleden zuster. Hij wordt nu benoemd tot universeel erfgenaam. De andere erfgenamen wordt toebedeeld een stuk land, groot omtrent 5 morgen 2 hond, in Willige Langerak (O = Aryen Lambertsz; W = voornoemde Jacob Jansz tot de Tiendeweg toe en over de Tiendeweg Aryen Lambertsz c.s. voornoemd), uitgezonderd haar vijfde part in 4 morgen land in Lopik, dat haar voorkinderen boven hun vaders erfdeel is toegevoegd, en voor 1/5 part door het overlijden van voornoemde Dirckje Jans op haar testatrice overgegaan. Dat voornoemde vijfde part heeft zij haar vier nog levende voorkinderen laten volgen. Jacob Jansz moet uitreiken aan Jacob Bouwensz, de zoon van Bouwen Jansz, bij haar tegenwoordig wonende, haar testatrices huik met nog *f* 50.

Haar 2 nakinderen, genaamd (doorgehaald: Cornelis en Lamb.) Cors en Lambert Cornelisz, zullen vooraf trekken ... (niet ingevuld). Verder is er sprake van: Cornelis Jansz *f* 40; Bouwen Jansz *f* 250; Lijsgen Jans *f* 50 en nog *f* 350, die deze en haar man schuldig waren aan de voornoemde Dirckgen Jans, en door het overlijden van dezelfde Dirckgen Jans op haar testatrice als erfgename zijn overgegaan.

Item Cors Cornelisz *f* 300, en Lambert Cornelisz *f* 200. Haar drie voorkinderen zijn Cornelis, Bouwen en Lijsgen Jans, en haar 2 nakinderen Cors en Lambert Cornelisz.

(Akte is niet compleet.)

[189] (fol. 186) ..-1-1633

Anneken Aryensdr, weduwe van Mees Jansz, wonende in Haastrecht, gezond, keurt goed het testament, dat zij samen met haar man gemaakt heeft d.d. 22-12-1627 voor mij notaris.

Akte is doorgehaald en niet afgemaakt.

[190] (fol. 186v) 5-1-1633

Anneken Aryensdr, weduwe van Mees Jansz, wonende in Haastrecht, gezond.

Testament. Omdat haar jongste zoon Aryen Meesz "qualicken te voet is, ende hemselven nyet wel ende can behelpen" krijgt hij als prelegaat uit haar gereedste na te laten goederen *f* 24 jaarlijks tot een eventueel huwelijk of tot zijn overlijden. Dit alles boven het prelegaat van *f* 200, hem bij testament d.d. 22-12-1627 besproken. Direct na haar overlijden moet *f* 400 belegd worden, om de *f* 24 uit te keren.

[191] (fol. 188v) 29-1-1633

Bastiaen Aryensz, wonende te Noord-Polsbroek, gezond.

Testament. De twee nagelaten kinderen van Frans Aryensz, zijn overleden broer, genaamd Jan en Aeltgen Fransdr, worden in plaats van hun overleden vader gesteld bij representatie. Zij krijgen uit zijn na te laten goederen *f* 400, verder niets. De verdere na te laten goederen boven voormelde *f* 400 wordt in 2 gelijke porties verdeeld onder zijn universele erfgenamen: Jan Adriaensz Janmaet en Jan Aryensz de Jonge, zijn twee nog levende broers.

[192] (fol. 190v) 14-3-1633

Thonis Dircxsz Schipper en Janneken Cornelisdr, echtpaar, poorters.

Testament. Hun kind Maritgen Thonis, en de kinderen die zij na dato dezes nog krijgen, erft of erven de legitieme portie. Ter voldoening daarvan krijgt / krijgen ze *f* 25. De langstlevende wordt universeel erfgenaam in alle verdere goederen, maar moet het kind of de kinderen onderhouden van het vruchtgebruik van de legitieme portie. Voorwaarden bij hertrouwen.

[193] (fol. 193v) 12-3-1633

Hendrick Claesz Hoeck en Ariaentgen Jansdr de Cort, echtpaar, poorters, zij "vermits hare swangbaerheyt sieckelicken van lichaem"; mutueel testament.

Laat de eerststervende kind of kinderen na dan erven die de legitieme portie, en ter voldoening daarvan *f* 6. De langstlevende moet het kind of de kinderen voor het vruchtgebruik van de legitieme portie onderhouden tot huwelijk of meerderjarigheid.

[194] (fol. band) 5-1-1605

De band wordt gevormd door een charter dat slechts gedeeltelijk bewaard is:

voor Thomas Evertsz Puttershouck, openbaar ... (notaris) ... compareren Sebastiaen Borgersz en Janneken Anthonis Dryessen, echtpaar. Er is sprake van een Lijsbeth Barendsdr en Anneken Pietersdr.